ВІТАЄМО З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ!

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 11 – 12 (1694 – 1695)
21 грудня 2021 р., вівторок

❍ *ВІТАЄМО!*

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Зовсім скоро 2021 рік увійде в історію. Він, як і попередній, нашій країні та усім нам вкотре завдав серйозних випробувань і викликів, адже дотепер ми переживаємо складні часи, спричинені пандемією COVID-19, що спіткала увесь світ, зумовивши незворотні економічні труднощі. Та попри усі ці негаразди ми маємо зберігати віру в стабільне і щасливе майбутнє.

Підбиваючи підсумки року, що добігає кінця, маємо визнати – наш заклад вищої освіти прожив його достойно. І найголовнішим спільним здобутком усіх, хто нині працює і навчається в ХНАДУ, є те, що ми зберегли наш університет і наш колектив, адже ми сильна, згуртована і дружна родина.

Попереду на нас чекає напружена робота, сміливі задуми й проєкти, і абсолютна віра у те, що все заплановане неодмінно буде виконано.

Шановні колеги і друзі! Щиросердно вітаю усіх Вас з Різдвом Христовим і Новим роком!

Бажаю, щоб рік прийдешній подарував Вам багато важливих і грандіозних здобутків: кар'єрне зростання і фінансовий успіх, нові технічні ідеї й надсучасні проєкти. Нехай він закарбує у Вашій пам'яті й житті лише щасливі миті й події, рідних і друзів – усіх, хто для Вас найрідніший і найдорожчий. Нехай кожен новий день дарує Вам безмежну радість, добробут і чудовий настрій!

Щиро бажаю усім викладачам і співробітникам, випускникам і студентам нашого рідного університету феєричного професійного успіху. Щоб Ваше здоров'я міцнішало з кожним днем, Ваше особисте щастя стало постійним супутником і вірним другом на довгі роки, а негаразди оминали Вашу родину! Зичу усім нам, щоб вогонь віри й надії у наших серцях здійснив наші найамбітніші плани!

Шановні колеги! Незабаром рік водяного Тигра вступить у свої права. Нехай же він завалить Вас оберемком світлих надій і сподівань, креативних ідей і оригінальних задумів, досхочу замете хуртовиною щирих посмішок і закрутить у вирі романтичних почуттів, заморозить усі Ваші проблеми і зігріє теплими родинними вечорами!

Нехай прийдешній рік буде щасливим!

З різдвяно-новорічними святами усіх Вас!

В.О. Богомолов,
ректор ХНАДУ,
професор

АНГЕЛЫ СРЕДИ НАС

Мудрый Господь при рождении
Жалует каждый раз
Ангела в сопровождение,
Чтобы хранил он нас!

Мы все, подрастая, взрослеем,
Споткнувшись, встаём каждый раз,
Не ведая, что в самом деле
Ангел спасает нас.

Ангел хранит наше тело
И милует душу подчас,
А мы, как дитя, неумело,
Транжирим его каждый раз.

Он смотрит на нас с укоризной,
Когда мы злословим бранясь,
Раздражённые дороговизной,
Или на что-то сердясь.

Ангелы наша совесть –
Бога всевидящий глаз,
Под взором которого Бог весть,
Что ожидает нас!

Жизнь – это «каменоломни»,
И в ней я твержу, как наказ:
«Делаешь, что-то помни –
Ангелы смотрят на нас!».

Ангела чуя опеку,
Стремлюсь раздавать каждый раз
Добро и любовь человеку –
Ангелы среди нас!

Сергей Ефремов

СВЯТА НАБЛИЖАЮТЬСЯ!

Люблю я свято, щоб там не було!
Свята нам нагорода за сумління!
Те, що не добре – те вже відійшло,
А те що добре – проростає як насіння!
Та все ж любов до новорічних свят
У мене особлива й переважна –
Люблю я їх за юрби янголят,
Яких захоплює у вир пора розважна,
Щиро радіючих ялинковим вогням,
Тих, хто чекає дива від дорослих,
Хто щиро радий цим святковим дням
Та диву вікон інеєм порослих!
Люблю за те, що в термін цей до нас
Традиції вертаються і Віра,
І що вогонь Надії не погас,
І що звучить в душі Любові ліра,
За те, що в вихорі ялинкових прикрас
На щастя рік новий благословився,
А ще люблю я цей чарівний час
За те, що в ці свята я народився!

Сергій Єфремов

КОНГРЕСИ. ФОРУМИ

МАЙБУТНЄ ГАЛУЗІ

На початку листопада у столичному Конгрес-холі за ініціативи Національної асоціації дорожників України відбувся Міжнародний конгрес «Дороги майбутнього».

У роботі цього представницького форуму взяли участь Міністр інфраструктури України Олександр Кубраков, заступник міністра фінансів України Олександр Кава, радник прем'єр-міністра України Тарас Сиротинський, голова Державної інспекції архітектури та містобудування Семен Кривонос, заступник міністра розвитку громад і територій України Наталія Козловська, заступник голови комітету Верховної Ради України з питань регіонального розвитку Олена Шуляк, а також представники потужних дорожньо-будівельних компаній та інші ключові гравці дорожнього ринку нашої держави.

Метою цього грандіозного заходу та його головними темами стали реалізація програми Президента України «Велике будівництво», реформування дорожньої галузі, а також проблеми та успіхи у цьому сегменті економіки країни. Учасники Конгресу переглянули законодавчі та нормативні документи дорожньої галузі, котрі потребують модернізації, запропонувавши конкретні зміни для покращення її роботи, у т.ч. й реалізації програми відновлення та будівництва нових доріг в Україні.

Як зазначив очільник Міністерства інфраструктури України Олександр Кубраков, упродовж 2020 – 2021 рр. у нашій державі було відремонтовано 13 000 км доріг і 520 мостів, а до 2024 р. буде відновлено 1400 мостів, відремонтовано 24 000 км доріг та збудовано нові автомагістралі.

Під час цього надважливого форуму обговорювалися також питання підготовки кадрів усіх рівнів освіти – від робітничих професій до магістрів, адже найважливішою проблемою сучасності є недостатня кількість кваліфікованих інженерних кадрів і спеціалістів робітничих професій на виробництві. Така ситуація не влаштовує ані компанії, ані державу.

У роботі Конгресу взяли участь і представники нашого університету на чолі з ректором ХНАДУ проф. В.О. Богомоловим – проректор з науково-педагогічної роботи проф. А.Г. Батракова та завідувач кафедри мостів, конструкцій і будівельної механіки ім. В.О. Російського проф. С.О. Бугаєвський.

Під час жвавої дискусії щодо реалізації програми дуальної освіти, організованої Національною асоціацією дорожників України, членами нашої делегації разом з представниками бізнесу і закладів освіти, котрі здійснюють підготовку фахівців для дорожньо-будівельної галузі країни, було, зокрема, розглянуто Положення про дуальну освіту та відзначено основні її переваги. Це і підвищення якості підготовки фахівців, компетенції яких відповідають сучасним вимогам ринку праці, і підняття ролі працедавців, і, що для нас найважливіше, – підвищення мотивації до навчання та скорочення адаптаційного періоду випускників ЗВО на виробництві.

Учасники дискусії внесли пропозиції щодо удосконалення Положення про дуальну освіту та попередні домовленості між закладами освіти і представниками дорожньо-будівельних компаній стосовно шляхів реалізації дуальної освіти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Безумовно, що запровадження дуальної форми навчання – важлива та актуальна ініціатива, адже студенти вже під час навчання мають можливість отримати реальний досвід у компаніях, котрі дійсно зацікавлені у талановитих, здібних і старанних студентах, які, сподіваємося, незабаром поповнять лави кваліфікованих фахівців дорожньої галузі країни.

Наш спецкор.

❍ *ВИСТАВКИ. ФОРУМИ*

ГОЛОВНА ПОДІЯ РОКУ

Нещодавно у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза» відбувся 19-й міжнародний форум з будівництва, експлуатації та проєктування автомобільних доріг і мостів «АВТОДОРЕКСПО 2021».

Цей щорічний грандіозний форум вкотре став головною подією дорожньо-будівельної галузі України, складовими якої є видовищна міжнародна виставка і представницька науково-практична конференція.

Під час цьогорічної дійсно масштабної виставки були продемонстровані дорожньо-будівельна техніка, обладнання та матеріали світових і вітчизняних виробників для проєктування, будівництва, ремонту та обслуговування доріг і мостів.

В офіційній церемонії відкриття «АВТОДОРЕКСПО 2021» взяли участь: заступник Голови Державного агентства автомобільних доріг України (Укравтодор) Андрій Івко, директор Державного дорожнього науково-дослідного інституту імені Шульгіна (ДержДорНДІ) Артем Безуглий, ректор Національного транспортного університету (НТУ) Микола Дмитриченко, а також ректор ХНАДУ Віктор Богомолов.

Традиційно у роботі вже дев'ятнадцятого міжнародного форуму «АВТОДОРЕКСПО 2021» активну участь взяли і члени делегації нашого університету на чолі з ректором проф. В.О. Богомоловим – проректор з науково-педагогічної роботи проф. А.Г. Батракова, декан ДБФ доц. В.В. Маляр, а також представники дорожньо-будівельного та механічного факультетів: зав. каф. будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля проф. В.К. Жданюк, зав. каф. мостів, конструкцій та будівельної механіки проф. С.О. Бугаєвський, доц. каф. будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова О.О. Рєзніков, асп. О.Д. Чумакова та студ. ДБФ Денис Мирошник.

Ми вкотре найліпшим чином представили наш університет як провідний заклад вищої освіти, що здійснює підготовку сучасних фахівців і виконує великий обсяг науково-дослідних робіт для дорожньо-будівельної галузі країни.

В офіційних зустрічах і перемовинах разом з ректором В.О. Богомоловим взяли участь проректор А.Г. Батракова та декан ДБФ В.В. Маляр.

Нинішній форум став потужним майданчиком, де фахівці дорожньо-будівельної галузі України не лише надали численним відвідувачам сучасну рекламу, але й уклали угоди, вивчили сучасний ринок і його новинки, поспілкувавшись із першими особами галузі, та поповнили свої знання.

Принагідно зазначимо, що форум «АВТОДОРЕКСПО» – це найдавніший, найавторитетніший і найбільший щорічний захід дорожньої тематики в Україні. Саме на його численних майданчиках неодноразово відбувалися всеукраїнські презентації новітніх технологій, які потім активно використовувалися у дорожньо-будівельній галузі України.

Приємно, що нинішній захід став наймасштабнішим чи не за всю історію, адже цьогоріч його учасники, а це понад 100 компаній із 8 країн світу, представили свою продукцію на площі в понад 10 000 квадратних метрів.

Безумовно, що ця виставка «АВТОДОРЕКСПО» відіграє важливу роль дієвого майданчика для діалогу бізнесу й держави, знайомства з надсучасними технологіями для галузі. Саме тому цей щорічний захід проходить за підтримки профільних галузевих організацій і відомств.

За кількістю обладнання та спецтехніки цьогорічна виставка справила на її учасників, гостей і численних відвідувачів дійсно хороше враження, адже гігантські машини і устаткування розмістилися як у павільйонах, так і на майданчиках просто неба. А представники компаній-учасників уже з перших годин роботи форуму відзначили, що нинішня кількість відвідувачів перевершила всі їхні очікування. Саме цей факт вселяє велику надію, що дорожньо-будівельна галузь країни наразі розвивається швидкими темпами.

С.О. Бугаєвський,
зав. каф. МКіБМ, проф.

❍ *УРОЧИСТОСТІ*

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

1931 – 1933 рр.
А.І. Воєйков

1935 – 1941 рр.
І.Ю. Любарський

КАФЕДРУ ОЧОЛЮВАЛИ

1933 – 1935 рр.
М.П. Денисенко

1945 – 1956 рр.
Б.В. Решетніков

Восени колектив кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула відзначив дві ювілейні дати – 90-річчя від дня заснування кафедри та 60-річчя від дня створення СПКБ ЛША ХАДІ – ХНАДУ ім. В.К. Нікітіна, що здобула всесвітнє визнання оригінальними конструкціями автомобілів і рекордами швидкості під час автогонок.

Напередодні нашого професійного свята – Дня працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства, на кафедрі пройшла IV міжнародна науково-технічна та науково-методична конференція «Новітні технології в автомобілебудуванні, транспорті та при підготовці фахівців», яка була присвячена саме цим двом ювілейним датам.

Кафедра автомобілів ім. А.Б. Гредескула – одна з найстаріших і провідних кафедр нашого університету. За дев'яносто років свого існування вона набула визнання і високої оцінки серед споріднених кафедр закладів вищої освіти України, співдружності незалежних держав, а також далекого зарубіжжя. Популярність і авторитет кафедри сформували її засновники і науковці, викладачі і співробітники, навчально-допоміжний персонал, здобувачі вищої освіти і численні випускники. Кожен з них зробив свій вагомий внесок у становлення високопрофесійного іміджу кафедри.

Усі ці роки професорсько-викладацький і навчально-допоміжний персонал здійснює підготовку сучасних фахівців для машинобудівної та автотранспортної галузей України, даючи їм путівку в самостійне професійне життя. На вимогу часу зараз модернізуються навчальні плани та зміст навчання, видається новітня навчально-методична література (підручники, посібники, вказівки), спрямована на глибоке знання і розуміння фізичних законів, а також завдань і проблем сучасності. Вчені кафедри виконують наукові дослідження у рамках діючих наукових шкіл, видають монографії та публікують статті, у т.ч. й цитовані в наукометричних базах даних Scopus і Web of Science.

Наразі на належному рівні здійснюється підготовка кандидатів і докторів наук, безперервно удосконалюється матеріально-технічна база з урахуванням сучасних тенденцій впровадження електронних систем та ІТ-технологій у навчальний процес, особливо в умовах пандемії COVID-19, що спіткала увесь світ. Ураховуючи протиепідемічні вимоги, за допомогою мережі internet дистанційно проводяться всі види навчального процесу зі студентами та аспірантами.

Оглядаючись у ті далекі тридцяті роки й згадуючи нашу славетну історію, принагідно хочу зупинитися на найпам'ятніших віхах нашого шляху і найвидатніших постатях.

У жовтні 1931 р. тодішній директор ХАДІ П.К. Тисячний видав наказ про організацію кафедри автомобілів та двигунів, доручивши сформувати колектив викладачів, які є фахівцями в автомобільній галузі, а також створити відповідну матеріальну базу: лабораторії, навчальні кабінети, методичне забезпечення, макети і плакати. Тоді завідувачем кафедри був інженер-механік А.І. Воєйков (1889 – ?). До призначення на посаду завідувача кафедри Анатолій Іванович викладав у Харківському технологічному інституті (1921 – 1925) і читав курси з механіки, ДВЗ малих потужностей, проєктування двигунів і кранів. Він також працював інженером у Харкові (1925 – 1929), викладачем електротехнічної школи Всеукраїнської асоціації інженерів (ВУКАІ), що була створена в 20-ті роки, викладав у Харківському вечірньому електромеханічному робітничому технікумі, інституті ім. «Профінтерна» (з 1930 р.) і читав курс з автосправи. Під керівництвом А.І. Воєйкова на кафедрі автомобілів і двигунів з'явилися власні лабораторні установки, методичні вказівки до них, а навчальні кабінети оснащувалися макетами і плакатами.

У 1933 р. кафедру очолив М.П. Денисенко, який поєднував роботу завідувача кафедри і декана автомобільного факультету. Микола Пимонович продовжив розвиток матеріальної бази та удосконалення методичного забезпечення дисциплін. Упродовж 1934 – 1936 рр. на кафедрі були створені лабораторія двигунів внутрішнього згоряння і теорії автомобілів, а також кабінети з будови автомобілів. Існування власної лабораторної бази дозволило деяким співробітникам розпочати виконувати наукову роботу з визначення тягової динамічності та паливної економічності автомобілів. Рішенням про наукову кваліфікацію у певній галузі знань тодішнім урядом (1934 р.) встановлені наукові ступені доктора і кандидата наук, а також учені звання професора, доцента та старшого наукового співробітника, що стимулювало процес виконання наукових досліджень, у т.ч. й на кафедрі автомобілів і двигунів.

У 1935 р. кафедру очолив канд. техн. наук, доц. І.Ю. Любарський, який своїм прикладом активізував наукову роботу, доклавши чимало зусиль для організації на кафедрі аспірантури. У 1939 р. до аспірантури був зарахований Б.В. Решетніков, який згодом очолив кафедру, а пізніше і ХАДІ. Щоправда вчасно закінчити аспірантуру йому не вдалося, адже розпочалася Друга світова війна. Борис Володимирович пішов на фронт, а кафедра була евакуйована до Саратова. Він воював у складі загальновійськових і спеціальних родів військ і був помічником начальника штабу стрілецької дивізії. Пройшовши всю війну вже після демобілізації (1946 р.) Б.В. Решетніков був призначений завідувачем кафедри автомобілів. Кандидатську дисертацію Борис Володимирович захистив у червні 1950 р., після чого йому було присвоєно науковий ступінь кандидата технічних наук, а пізніше і вчене звання доцента. Б.В. Решетніков керував кафедрою до 1956 р. Упродовж 1953 – 1967 рр. кафедра неодноразово була реорганізована та мала назви «Автомобілі та мотоцикли», «Автомобілі та електротехніка» і знову «Автомобілі та двигуни». З 1956 до 1959 рр. Борис Володимирович завідував кафедрою технічної експлуатації автомобілів, а керівником кафедри автомобілів було призначено А.Б. Гредескула, ім'я якого зараз вона і носить.

Андрій Борисович захистив кандидатську дисертацію у травні 1950 р., а в лютому 1952 р. він отримав вчене звання доцента кафедри автомобілів і до 1956 р. був заступником декана автомобільного факультету. Працюючи на кафедрі автомобілів, з 1945 р. Андрій Борисович вів самостійні розділи курсу «Автомобілі»: «Будова автомобілів», «Теорія автомобілів», «Конструювання та розрахунок автомобілів», «Спеціальні та спеціалізовані автомобілі». Після того як він очолив кафедру автомобілів, цілком логічно, що переважну більшість працівників склали його колишні студенти та аспіранти. Після захисту кандидатської дисертації Андрій Борисович розпочав роботу над майбутньою докторською дисертацією. На початку 1960-х років на основі аналізу літературних джерел виникла ідея дослідити розподіл тягових і гальмових сил між осями автомобіля. Це стало початком формування комплексної теми і наукової школи кафедри. Була створена експериментальна установка, детально було вивчено процес гальмування автомобіля та розроблено начерк докторської дисертації. Андрій Борисович почав активну співпрацю зі спорідненими кафедрами МАДІ, МАМІ та МВТУ ім. Н.Є. Баумана з обміну досвідом наукових досліджень. Професор і завідувач кафедри автомобілів МАДІ А.М. Островцев запропонував Андрію Борисовичу акцентувати увагу на науковому напрямку динаміки гальмування автомобіля, тож він і обрав саме цей напрям і тему своєї докторської дисертації. Б.В. Решетніков тоді вже був ректором ХАДІ та порекомендував А.Б. Гредескулу взяти творчу відпустку для завершення докторської дисертації, чим він і скористався. Під час його творчої відпустки кафедру очолював О.Р. Сухоруков (1962 – 1964). Будучи кандидатом технічних наук і доцентом, Олександр Родіонович спеціалізувався на тематиці двигунів внутрішнього згоряння. У травні 1964 р. А.Б. Гредескул, повністю реалізувавши свою творчу відпустку, захистив докторську дисертацію. Саме у цей період він заснував наукову школу, що спеціалізувалася на динаміці гальмування та гальмових системах автомобіля. Серед фахівців автомобільної галузі авторитет наукової школи кафедри наразі є загальновизнаним.

Наукова діяльність А.Б. Гредескула була дуже плідною, корисною та ефективною, а його талант як наукового керівника надзвичайним. Він досить чітко спрямовував своїх аспірантів у потрібному напрямі, не обмежуючи їх рамками обраної теми та даючи свободу творчості. Такий підхід сприяв творчій думці кожного науковця-початківця. До нього приїжджали багато відомих фахівців-гальмівників з усієї країни, до яких він завжди шляхетно ставився. У Андрія Борисовича був беззаперечний авторитет серед учених Києва, Львова, Москви, Ленінграда, Мінська, Тбілісі, Ташкента і Волгограда. Для кожного він був безумовним авторитетом, часто опонував дисертації молодих науковців і завжди ставився до всіх з великою повагою. Загалом під керівництвом Андрія Борисовича підготовлено і захищено 32 кандидатських дисертації. Він оприлюднив 138 наукових робіт з основної тематики, отримав 14 авторських свідоцтв на винаходи, 5 з яких впроваджено у виробництво. Під керівництвом і за участю А.Б. Гредескула колективом кафедри впроваджено низку наукових розробок,

Закінчення на с. 5

❍ *УРОЧИСТОСТІ*

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

1956 – 1962 рр.
1964 – 1986 рр.
А.Б. Гредескул

1986 – 1997 рр.
В.М. Алексєєнко

КАФЕДРУ ОЧОЛЮВАЛИ

1962 – 1964 рр.
О.Р. Сухоруков

з 1997 р. – дотепер
В.І. Клименко

Закінчення. Початок на с. 4

більшість з них мали значний економічний та соціальний ефект.

Так, упродовж 1977 – 1981 рр. кафедра спільно з Кременчуцьким автомобільним заводом розробила та впровадила нову систему пневматичного гальмового приводу автомобілів КрАЗ, що дозволяє швидко розгальмовувати пневмопружинні енергоакумулятори автомобіля. Заводом підтверджено економічний ефект понад 350 тисяч рублів щорічно. Спільно з конструкторами Запорізького автомобільного заводу розроблено принципово нову конструкцію дискового гальма з внутрішньою скобою для автомобіля ЗАЗ-1102. Економічний ефект від цієї розробки склав майже 800 тисяч рублів щорічно. У 1980 – 1982 рр. перероблено і вдосконалено гальмову систему малого лісовозного трелювального трактора на базі самохідного шасі ХЗТСШ, що впроваджена Єльгавським заводом лісовозних тракторів (Латвія). Підтверджений економічний ефект склав понад 550 тисяч рублів на рік. Під керівництвом А.Б. Гредескула фахівцями кафедри розроблено систему гідравлічного приводу гальм з гідравлічним підсилювачем для нової моделі легкового автомобіля «Чайка», що прийнята до впровадження Горьківським автомобільним заводом. Запропоновано конструкцію гідравлічного приводу з гідравлічним підсилювачем для автопоїздів Ульянівського автомобільного заводу. У 1980-ті роки завдяки Андрію Борисовичу кафедра співпрацювала та підтримувала тісні наукові зв'язки з багатьма заводами Мінавтопрому колишнього Союзу, такими як ЗІЛ, МАЗ, ЛАЗ, ВАЗ, БелАЗ, КАЗ, ЛіАЗ, КамАЗ, УАЗ, РАФ, ПААЗ, РААЗ, ГЗАА та ін. Крім згадуваних заводів, котрі співпрацювали з кафедрою автомобілів на основі господарських договорів, також виконувалися наукові дослідження у рамках договорів про співпрацю.

Одночасно з науковими дослідженнями вченими та викладачами кафедри велася робота щодо удосконалення навчального процесу і матеріальної бази. Викладачами кафедри були розроблені курси лекцій з нових дисциплін, таких як «Прикладна теорія руху автопоїздів», «Спеціалізований рухомий склад», «Проєктування спеціалізованого рухомого складу» тощо. Було також модернізовано лабораторну базу як для наукових досліджень, так і для навчального процесу: створені великий та малий інерційні стенди для дослідження динамічних процесів у гальмах, придбані аналогові та цифрові електронні обчислювальні машини, переглянута і модернізована структура та зміст лабораторних робіт, курсових і дипломних проєктів. За усіма дисциплінами кафедри були створені навчально-методичні комплекси, куди включено нові навчальні посібники та методичні вказівки. За рахунок поповнення кандидатами технічних наук з числа аспірантів і наукових співробітників кафедри якісно покращився її професорсько-викладацький склад, а також з'явився резерв на заміщення посад.

На піку високих досягнень в науці та навчальному процесі Андрій Борисович у 1986 р. передає керівництво кафедрою своєму учневі, канд. техн. наук, доц. В.М. Алексєєнку, який мав досвід керівництва факультетом, працюючи на посаді заступника декана та декана автомобільного факультету, і прийняв естафету керівництва кафедрою. Валентин Миколайович продовжив кращі традиції, закладені його попередниками, зберігши колектив, науковий і викладацький потенціал кафедри. Це був важкий час (розпад Союзу, руйнування планової економіки та перехід на ринкову економіку, формування молодої держави Україна). У 1993 р. була відкрита нова для кафедри спеціальність «Автомобіле- і тракторобудування», з часом ця назва була змінена на «Колісні та гусеничні транспортні засоби». Відкриття спеціальності «Автомобіле- і тракторобудування» привело до розробки нових курсів лекцій з дисциплін цієї спеціальності, підготовку нових методичних вказівок і лабораторних робіт. Наукова робота також не призупинилася, а навпаки отримала розвиток за рахунок виконання господарських договорів із заводом ім. В.І. Малишева та обласним ДТСААФ. Проводилася також підготовка аспірантів, що завершилася успішним захистом кандидатських дисертацій О.А. Рубанова (1993) та В.Б. Пільгуя (1996). У 1995 р. докторську дисертацію захистив колишній аспірант проф. А.Б. Гредескула доц. О.С. Федосов.

З грудня 1997 р. і дотепер я маю велику честь очолювати кафедру автомобілів нашого університету.

У 1998 р. кафедра випустила перших 14 фахівців за спеціальністю «Автомобіле- і тракторобудування», давши старт підготовці фахівців і для машинобудівної галузі країни. У 1998 р. вперше в історії ХАДІ – ХНАДУ була висунута робота на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки. Таким чином збулася мрія колишнього ректора ХАДІ І.М. Грушка, який неодноразово закликав науковців до виконання робіт, гідних Державної премії України.

Саме у 1998 р. колектив авторів, очолюваний ректором А.М. Туренком, удостоєний Державної премії України в галузі науки і техніки. Серед співавторів були і його учні, професори В.О. Богомолов (нині ректор ХНАДУ), В.І. Клименко та Л.О. Рижих. Серед авторських колективів – претендентів на Державну премію України – були представники Львівського автомобільного заводу, Інституту надтвердих сплавів НАН України ім. В.М. Бакуля, Кременчуцького автомобільного заводу, Південного машинобудівного заводу і Вовчанського агрегатного заводу. Втім саме наша робота гідно витримала конкурс і була удостоєна Державної премії України в галузі науки і техніки за 1998 рік.

Особливої уваги заслуговує співпраця нашої кафедри з Вовчанським агрегатним заводом, що став своєрідним провідником нових ідей у розвитку вітчизняного автомобілебудування і виробником масової продукції наших розробок, а також експериментальною базою для аспірантів і наукових співробітників, які нині виконують дослідження на кафедрі автомобілів. Співпраця кафедри з цим заводом розпочалася ще на початку 1990-х років. Варто зазначити, що це підприємство колишнього «Авіапрому» повірило в актуальність розробок кафедри автомобілів і взялося за надважкі завдання – освоїти масове виробництво та поставку на конвеєр автомобільних заводів конкурентоспроможної продукції. Було освоєно сімейство апаратів пневматичних систем, що мають велику номенклатуру, а обсяги їх виробництва просто вражають. За неповними статистичними даними на тепер вироблено: 754 272 пневмогідравлічних підсилювачів приводу зчеплення, 13 582 регуляторів гальмових сил, 126 592 регуляторів рівня підлоги, 500 кранів гальмових трисекційних, а також 25 887 циліндрів приводу керування зчепленням головних. Це тільки назви продукції, розробленої нашим колективом, і сухі цифри, за якими стоїть праця співробітників кафедри автомобілів і Вовчанського агрегатного заводу. Така взаємодія науки та виробництва може і повинна служити прикладом для інших розробників. Починаючи з 1993 р., всі експериментальні та дослідні зразки, виготовлені Вовчанським агрегатним заводом, пройшли через спеціалізовані ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій. А це дорогого коштує!

Кращі традиції кафедри автомобілів, закладені професором А.Б. Гредескулом, не лише зберігаються, але й примножуються. Так, у 1998 р. докторську дисертацію захистив проф. А.М. Туренко, у 2001 – проф. В.О. Богомолов, у 2005 – проф. В.П. Волков, у 2013 – доц. С.М. Шуклінов, у 2016 – доц. О.В. Сараєв, у 2018 – проф. В.І. Клименко, у 2020 – доц. А.А. Кашканов, у 2021 – доц. М.Г. Михалевич і Д.М. Леонтьєв. Кандидатські дисертаційні роботи підготували та захистили 63 здобувачі кафедри, у т.ч. і громадяни іноземних держав (Польща, В'єтнам і Парагвай). Лише за останні роки з дисциплін кафедри видано 18 монографій, 4 підручники, 12 навчальних посібників і 30 методичних вказівок.

За роки існування кафедри наші співробітники нагороджені Почесними відзнаками та нагородами Міністерства освіти і науки України, а також іншими державними нагородами.

Цьогоріч кафедра пройшла процедуру акредитації освітньої програми «Автомобільний транспорт» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (галузь знань 27 «Транспорт», спеціальність 274 «Автомобільний транспорт») і отримала сертифікат про акредитацію освітньої програми.

За дев'яносто років свого існування кафедра автомобілів ім. А.Б. Гредескула пройшла довгий шлях становлення і розвитку й наразі визнана науково-освітянською спільнотою не лише України, але й далекого та близького зарубіжжя. Маючи потужний викладацький склад, поєднуючи накопичений професійний досвід і амбітне молоде покоління, наш колектив впевнено рухається вперед, гідно вирішуючи надважливі завдання задля процвітання як рідного університету, так і нашої країни!

З ювілеєм тебе, люба кафедро!

Валерій Клименко,
зав. каф. автомобілів ім. А.Б. Гредескула,
лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки,
докт. техн. наук, проф.

❍ *ВИСТАВКИ. ЗУСТРІЧІ*

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ – ОСОБЛИВА УВАГА

Упродовж минулого року через карантинні обмеження, спричинені пандемією COVID-19, що вкотре набирає обертів, наш університет, як і інші ЗВО Харківщини, не брав участь у багатьох профорієнтаційних заходах.

Однак наприкінці листопада у Палаці студентів Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту освіти Харківської міської ради відбулася XVIII міжнародна виставка «Освіта Слобожанщини і навчання за кордоном – 2022», що стала чи не найголовнішою подією осені у царині освіти.

Цільовою аудиторією проведеного заходу були старшокласники шкіл, випускники ПТУ і технікумів, а також студенти ЗВО, які мали змогу отримати від їхніх представників відповіді щодо освітніх програм і факультетів.

Колектив нашого університету традиційно взяв у цьому масштабному заході активну участь, під час якого викладачі усіх факультетів проводили профорієнтаційну роботу серед школярів Харківщини, найліпшим чином презентуючи досягнення ХНАДУ. Наші викладачі підійшли до цього заходу креативно, підготувавши чимало цікавих конкурсів і призів. Численні відвідувачі виставки, передусім випускники 2022 р. (потенційні наші абітурієнти), учні 9 – 10 класів та їхні батьки упродовж двох днів спілкувалися з нашими викладачами щодо спеціальностей, за якими зараз ХНАДУ здійснює підготовку, а також знайомились з презентаціями факультетів.

Безумовно, що для кожного абітурієнта наразі головним завданням є визначитися з майбутньою професією та зробити вірний вибір серед багатьох ЗВО Харкова. І краще робити це заздалегідь. Тому саме ця виставка і стала важливою подією для колективу нашого університету, адже вона (сподіваємося) допомогла багатьом випускникам шкіл обрати своє професійне майбутнє.

Під час виставки наші викладачі поінформували майбутніх студентів ХНАДУ про основні напрями підготовки та проєкти, які наразі ми реалізуємо, а також надали інформацію про нову спеціальність 035.10 «Філологія (Прикладна лінгвістика)». Навчання за цією спеціальністю буде цікавим для тих студентів, які прагнуть опанувати комунікацією трьома іноземними мовами, створенням лінгвістичних інформаційних продуктів з автоматичного оброблення природної мови, розробкою і тестуванням програмного забезпечення, застосуванням WEB-технологій і WEB-дизайну, різними видами діяльності у галузі менеджменту на транспорті та логістики тощо.

На цій виставці ми також представили наші досягнення в інформаційних технологіях та інноваційні методи у машинобудуванні. Здобувши знання за цими напрямами підготовки, наші випускники зможуть працювати у навчальних закладах, туристичних і рекламних агенціях, прес-службах і редакціях ЗМІ, міжнародних відділах компаній різного профілю, а також в ІТ-компаніях на посадах викладача іноземних мов, перекладача, лінгвіста, тестувальника програмного забезпечення, програміста, WEB-розробника, бізнес-аналітика, HR-менеджера та фахівця з організації логістичної діяльності.

Нинішня виставка об'єднала учасників освітнього процесу в пошуку ефективних шляхів підвищення якості національної освіти, розвитку міжнародних освітніх і науково-технічних проєктів, а також надала можливість обмінятися досвідом, думками і контактами між колегами та закласти фундамент для подальшої співпраці. Майбутні ж наші абітурієнти мали чудову можливість поспілкуватися безпосередньо як з викладачами, так і зі студентами, які зараз навчаються в ХНАДУ, дізнавшись від них про студентське сьогодення.

Ми детально розповіли численним відвідувачам виставки про ХНАДУ, який восени 2020 р. відзначив своє 90-річчя від дня заснування, має четвертий рівень акредитації, є потужним науково-освітнім комплексом підготовки фахівців найвищого ґатунку, входить до найпрогресивніших ЗВО автомобільно-дорожньої галузі країни і має міжнародне визнання.

Під час яскравих демонстрацій здобутків наших факультетів особливу увагу присутніх ми акцентували на успішному професійному майбутньому випускників ХНАДУ, адже наш колектив разом із відділом організації сприяння працевлаштуванню студентів стовідсотково працевлаштовує усіх з привабливими кар'єрними перспективами. Крім того, усі наші студенти мають можливість отримати подвійний диплом, у т.ч. і міжнародного зразка. Сьогодні наш університет надає дійсно якісні знання, забезпечуючи своїм випускникам гідне майбутнє.

За підсумками роботи XVIII міжнародної виставки «Освіта Слобожанщини і навчання за кордоном» колектив ХНАДУ був нагороджений грамотою за активну участь у проведенні цього щорічного профорієнтаційного заходу, адже наш ЗВО упродовж 16 років є його постійним учасником.

Висловлюємо щиру подяку усім викладачам і студентам, які сумлінно презентували наш ХНАДУ. Кожен з Вас зробив вагомий внесок у загальну справу підвищення якості національної освіти, отримав новий досвід і знайшов партнерів для подальшої співпраці.

А.В. Коваленко,
фах. навч. відділу з профроботи

❍ *КОНФЕРЕНЦІЇ. КРУГЛІ СТОЛИ*

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ

Нещодавно колектив кафедри екології нашого університету на високому рівні провів низку науково-практичних заходів з міжнародною участю із нагальних питань реалізації ініціативи Європейської комісії «Європейський зелений курс», а також обговорення проєкту рекомендацій ЮНЕСКО щодо відкритої науки (для прийняття на 41-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО).

Упродовж трьох днів учасники і гості з Німеччини, Італії, Білорусі, Латвії, Литви, Словаччини, Сербії, Аргентини, Грузії, Казахстану та України у рамках міжнародної науково-практичної конференції за участю молодих науковців «Галузеві проблеми екологічної безпеки – 2021», а також всеукраїнської конференції з проблем вищої освіти з міжнародною участю «Екологічно орієнтована вища освіта. Методологія та практика – 2021» у офлайн та онлайн форматах обговорили низку питань за тематикою цих заходів.

Учасники науково-практичного екологічного форуму взяли також участь у роботі круглого столу «Синергія освітніх, наукових, управлінських і промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату» (CLIMAN) – виклики та інструменти ефективної реалізації», що проходив за підтримки міжнародного ERASMUS+ проєкту «Синергія освітніх, наукових, управлінських і промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату» (CLIMAN) 619119-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP.

Крім того, у рамках цьогорічного наукового форуму відбулася зустріч керівного комітету міжнародного ERASMUS+ проєкту «Синергія освітніх, наукових, управлінських і промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату» (CLIMAN) 619119-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JPCLIMAN, а також нарада «Відкрита наука. Глобальні виклики для кафедр ЮНЕСКО в Україні».

Численних учасників і гостей з університетів та організацій палко привітали ректор ХНАДУ, проф. Віктор Богомолов; заступник Міністра освіти і науки України з питань європейської інтеграції Олексій Шкуратов; секретар Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Ніна Крамарева; експерт з моніторингу проєктів, з питань академічної мобільності університетів проєкту Європейського Союзу «Мережа національних офісів програми Еразмус+ та національних команд експертів з реформування вищої освіти» Іванна Атаманчук; директор комунального закладу «Харківський центр професійного розвитку педагогічних працівників Харківської міської ради» Алла Дулова, а також директор Науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем», проф. Анатолій Гриценко.

Проведені заходи з питань реалізації ініціативи Європейської комісії «Європейський зелений курс» та обговорення проєкту рекомендацій ЮНЕСКО щодо відкритої науки стали платформою для обговорення глобальних питань стратегічного розвитку міжнародного партнерства задля вирішення екологічних проблем сучасності, у тому числі й шляхом розбудови екологічно та кліматично орієнтованої освіти.

Учасники цих науково-практичних заходів не лише презентували результати власних наукових досліджень екологічного напряму, методичні розробки щодо навчального модуля «Кліматичний менеджмент», але й розробили стратегічні підходи до вирішення глобальних викликів для кафедр ЮНЕСКО в Україні у контексті розвитку концепції «Відкрита наука» та здійснення менеджменту ERASMUS+ проєкту «Синергія освітніх, наукових, управлінських і промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату».

Колектив кафедри екології нашого університету щиро дякує всім учасникам і партнерам цього вкрай важливого наукового форуму з міжнародною участю за цілковиту підтримку в його організації та проведенні на такому високому рівні.

Н.В. Внукова,
зав. каф. екології, проф.

❍ *КОНКУРСИ. ВИПРОБУВАННЯ*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №481 від 28.04.2021 р. і наказу №112 Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації на базі навчально-тренінгового центру HAAS, оснащеного надсучасним обладнанням, що постійно оновлюється, наприкінці жовтня в нашому університеті відбувся І етап Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «WorldSkills Ukraine» з компетенції «роботи на верстатах з програмним керуванням».

Наразі Харків є лідером і провідним містом України у сфері молодіжної політики, а проведений конкурс – одним із ефективних показників роботи у цій царині.

Для нас дуже важливо, що цей захід відбувся саме у центрі HAAS, яким наша кафедра пишається.

Основними завданнями конкурсу є: виявлення та розвиток обдарованих студентів і сприяння реалізації їхніх здібностей; стимулювання творчого самовдосконалення студентської молоді; популяризація досягнень науки та інноваційних технологій, а також залучення провідних учених, науково-педагогічних працівників і фахівців галузі до творчої роботи з обдарованою молоддю.

Метою конкурсу є підготовка фахівців нової генерації європейського рівня, формування у них знань та умінь. Безумовно, що саме професійна майстерність має стати для них пріоритетною стратегією подальшої життєдіяльності.

До складу журі цьогорічного конкурсу увійшли: завідувачка кафедри технології металів та матеріалознавства, проф. Діана Глушкова, координатор навчально-тренінгового центру HAAS Данило Шуплєцов і завідувач кафедри комп'ютерних технологій та мехатроніки, проф. Олег Ніконов.

До складу експертів із компетенції «роботи на верстатах з програмним керуванням» увійшли: майстри виробничого навчання Харківського центру професійно-технічної освіти Дмитро Буданов та Іван Фащевський, а також професор ХНАДУ Юрій Дудукалов.

Згідно з умовами конкурсу до участі у першому його етапі (за заявками) були допущені чотири студенти ХНАДУ і два студенти Харківського машинобудівного коледжу.

Користуючись нагодою, висловлюємо щиру подяку проф. Ю.В. Дудукалову за велику роботу, яку він провів, готуючи хлопців до участі у конкурсі.

Звертаючись до учасників цьогорічного конкурсу під час його офіційного відкриття, перший проректор ХНАДУ, проф. С.Я. Ходирєв зазначив, що для кожної молодої людини найкращими є саме студентські роки, адже під час навчання можна реалізувати себе якнайкраще.

До конкурсантів звернувся також заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, начальник управління науки, вищої, професійної освіти та кадрового забезпечення В.В. Ігнатьєв, який зачитав звернення Президента України з побажаннями чесних перемог, справедливих оцінок

і найкращих результатів. У Президентському посланні підкреслюється, що учасники Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «WorldSkills Ukraine» отримають можливість продемонструвати свої вміння, адже їхній талант визнається на національному рівні і привертає увагу кращих роботодавців країни.

Учасників конкурсу також привітали: виконавчий директор об'єднання Організацій роботодавців Харківської області «Граніт» і Харківської обласної організації роботодавців «Граніт», радник АТ «У.П.Е.К.» О.О. Колесніков та завідувачка лабораторії професійної підготовки Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області З.О. Назарець.

Після жеребкування учасники одержали 3D-креслення корпусної деталі та необхідні довідники з інструментального оснащення. Цього разу використовувався інструмент німецької фірми «SARTORIUS Werkzeuge».

За своїм змістом конкурсне завдання з компетенції максимально моделювало реальну виробничу ситуацію на машинобудівному підприємстві. Сенс завдання полягав у тому, що для імовірного замовника потрібно було виготовити партію деталей на фрезерному верстаті з ЧПУ моделі HAAS VF.

Упродовж чотирьох годин учасники, визначившись з методами обробки матеріалу деталі та врахувавши точність і шорсткість поверхонь, після обґрунтованого вибору матеріалу і конструкцій інструментів, підготували схеми обробки та встановили оптимальні режими різання.

Найвідповідальнішим і найскладнішим етапом виконання конкурсного завдання була розробка управляючої програми, під час якого учасники проявили свою компетентність і майстерність. Використовуючи G-функції та M-коди для HAAS, були запрограмовані траєкторії руху інструментів, зміни режимів і налаштування інструментів. Відомо, що використання спеціальних циклів HAAS та макрокоманд значно скорочує час програмування. Такі вміння показали більшість учасників, а деякі були настільки спритними, що одержали преміальні бали за дострокове виконання завдання з програмування.

Заключним етапом конкурсу (вже без ліміту часу) була перевірка можливості впровадження розробленої управляючої програми на фрезерному верстаті з ЧПУ моделі HAAS VF. Кожен з учасників, використовуючи навчальну стійку HAAS, продемонстрував навички управління верстатом і роботу підготовленої управляючої програми.

Традиційно компетентне журі оцінювало всі складові виконання конкурсного завдання: забезпечення вимог техніки безпеки в управляючій програмі, точність і шорсткість обробки поверхонь деталей, виключення аварійних ситуацій у роботі верстата й інструментів.

За результатами І етапу конкурсу було визначено рейтинг учасників, за яким студенти ХНАДУ отримали такі бали: Владислав Саєнко – 5, Віталій Туник – 4, Дмитро Любарський – 6, Дмитро Ніконов – 3 (який нагороджений дипломом ІІІ ступеня); а студенти Харківського машинобудівного коледжу Олександр Зубков – 1 і Віталій Шаровка – 2, які нагороджені відповідно дипломами І і ІІ ступенів.

Усі учасники отримали сертифікати учасників, а також подарунки від спонсорів.

Переможець І етапу студент Харківського машинобудівного коледжу Олександр Зубков візьме участь у ІІ етапі Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності, що відбудеться в Києві, де головним завданням буде змагання з найкращими представниками з усієї України.

Палко бажаємо цьогорічним учасникам подальших успіхів у їхніх амбітних планах і прагненнях, а також гідних здобутків у професійному житті, адже саме участь у таких конкурсах дає шанс кожному довести, що він найкращий майстер своєї справи.

А.І. Степанюк,
асист. каф. ТМіМ

❍ *НА ВИМОГУ ЧАСУ*

МІЖНАРОДНІ СТАЖУВАННЯ

Початок 2016 р. в Україні був ознаменований кардинальною зміною вимог щодо присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам. З-поміж інших новацій тоді з'явилася й така вимога до кандидатів на здобуття вченого звання професора і доцента як «… навчання, стажування або робота у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, котра входить до Організації економічного співробітництва і розвитку та/або Європейського Союзу».

З того моменту міжнародні підвищення кваліфікації стали невід'ємною складовою діяльності науково-педагогічних працівників кафедри економіки і підприємництва.

У квітні 2016 р. доц. І.Ю. Шевченко пройшла стажування у Празькому інституті підвищення кваліфікації (Чехія) за програмою «Публікаційна та проєктна діяльність в країнах Євросоюзу: від теорії до практики». Упродовж шести місяців (червень – листопад 2016 р.) проф. І.А. Дмитрієв, доц. І.Ю. Шевченко та Д.О. Приходько стажувалися у Міжнародному інституті інновацій «Наука – Освіта – Розвиток» (м. Варшава, Польща) за програмою «Економіка і бізнес».

2018 рік був ознаменований безпрецедентною подією для ХНАДУ – у червні доц. Я.С. Левченко успішно захистила дисертацію в Університеті Миколаса Ромериса (м. Вільнюс, Литва) та здобула науковий ступінь «daktaro mokslo», визнаний МОН України аналогом наукового ступеня доктора філософії.

Навесні – влітку 2019 р. міжнародні підвищення кваліфікації пройшли: доц. Я.С. Левченко − у Педагогічному університеті Кракова (Польща) за програмою «Інноваційні технології в науці та освіті: досвід Європи»; доц. В.О. Федорова − у Суспільно-економічному університеті (м. Пшеворськ, Польща) за програмою «Сучасні методи навчання на освітньому ринку Європейського Союзу».

У вересні – жовтні 2020 р. проф. І.Ю. Шевченко пройшла міжнародне післядипломне практичне стажування «Нові та інноваційні методи викладання» в Малопольській школі публічного адміністрування Краківського економічного університету (Польща).

Упродовж серпня – жовтня 2020 р. міжнародне стажування за програмою «Сучасні методи викладання та інноваційні технології у вищій освіті: Європейський досвід і глобальні тенденції» в Університеті фінансів, бізнесу та підприємництва (м. Софія, Болгарія) пройшли проф. І.А. Дмитрієв та І.Ю. Шевченко. А в липні – жовтні 2021 р. таке ж стажування пройшла і доц. Я.С. Левченко.

Світова пандемія на COVID-19 привела до обмеження міжнародної академічної мобільності. У цей час з'являється досить багато можливостей міжнародних онлайн-стажувань у вигляді вебінарів. Наразі у вітчизняних науковців користуються популярністю міжнародні підвищення кваліфікації (вебінари), організовані науково-дослідним Інститутом Люблінського науково-технологічного парку (Польща), а також ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян». Активну участь у цих міжнародних підвищеннях кваліфікації (вебінарах) беруть і викладачі нашої кафедри. Так, у листопаді 2020 р. ст. викл. М.В. Прокопенко пройшов міжнародне підвищення кваліфікації «Онлайн навчання як нетрадиційна форма сучасної освіти на прикладі платформи MOODLE»; у грудні 2020 р. доц. В.Ю. Нестеренко − міжнародне підвищення кваліфікації «Використання в сучасній онлайн освіті можливостей хмарних сервісів на прикладі платформ Google Meet, Google Classroom», а у березні 2021 р. – міжнародне підвищення кваліфікації «Онлайн навчання як новітня форма сучасної освіти на прикладі платформи Google Meet, Google Classroom». У травні – червні 2021 р. доц. В.Ю. Нестеренко та Д.О. Приходько пройшли міжнародне підвищення кваліфікації «Інноваційні методи дистанційного навчання з використанням платформ ZOOM та MOODLE». А у вересні 2021 р. міжнародне підвищення кваліфікації «Підбір, підготовка та публікація наукових статей у наукових виданнях, що індексуються у базах даних Scopus та Web of Science» пройшли доц. Т.В. Деділова, І.М. Кирчата, Я.С. Левченко, А.В. Непран, Н.М. Солопун, О.М. Шершенюк та асист. І.І. Токар.

Цьогоріч до міжнародних підвищень кваліфікації, організованих науково-дослідним Інститутом Люблінського науково-технологічного парку (Польща), а також ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян», вперше долучилися і здобувачі вищої освіти на другому (магістерському) рівні та третьому (освітньо-науковому) рівні, які успішно опанували у жовтні програму міжнародного підвищення кваліфікації «Використання можливостей хмарних сервісів для магістрів та аспірантів»: магістранти І. Дмитерчук та А. Плахтій (ОПП «Економіка»), С. Потапенко (ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»), а також аспіранти Е. Аділов, А. Кітченко і Д. Лапоног (ОНП «Економіка»).

У квітні – травні 2021 р. проф. І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко та О.І. Дмитрієва пройшли міжнародне науково-педагогічне стажування «Теорія та практика науково-педагогічних підходів в освіті» в Університеті прикладних наук ISMA (м. Рига, Латвія).

У червні 2021 р. в онлайн-форматі успішно відбувся захист дисертації доц. Я.С. Левченко на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук зі спеціальності «Фінанси, страхування та соціальне страхування» у Вищій школі страхування та фінансів (м. Софія, Болгарія).

Міжнародне науково-педагогічне стажування «Запровадження новітніх практик викладання та розвиток освітнього процесу у галузі економічних наук: досвід країн ЄС» у Західному університеті Василе Голдіша (м. Арад, Румунія) пройшла проф. І.Ю. Шевченко (червень – липень 2021 р.).

Новим напрямом у царині міжнародних стажувань цьогоріч стало міжнародне підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, а також педагогічних і науково-педагогічних працівників «Разом із визначними лідерами сучасності: цінності, досвід, знання, компетентності й технології для формування успішної особистості та трансформації оточуючого світу» у Міжнародному історико-біографічному інституті (Дубай – Нью-Йорк – Рим – Єрусалим – Пекін), яке у серпні – жовтні пройшли проф. І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко та О.І. Дмитрієва, а також доц. В.М. Кудрявцев і О.М. Шершенюк. Особливістю цього міжнародного підвищення кваліфікації стало те, що науково-педагогічним працівникам надано Міжнародний освітній грант № EG/U/2021/08/12 (у розмірі 65500 грн. кожний) і присвоєно кваліфікацію «Міжнародний керівник категорії Б в галузі освіти і науки, згідно із класифікацією ЮНЕСКО» та «Міжнародний вчитель/викладач».

Зараз міжнародні підвищення кваліфікації є дійсно вимогою часу. Трансфер знань та обмін міжнародним досвідом є тими факторами, котрі роблять нас кращими і дозволяють удосконалювати освітні програми, навчальні плани, силабуси та робочі програми освітніх компонент, суттєво підвищуючи якість вищої освіти.

О.І. Дмитрієва,
зав. каф. ЕП, доц.

❍ *ЗУСТРІЧІ. ПЕРЕМОВИНИ*

НА ВИМОГУ ЧАСУ

Нещодавно у конференційній залі нашого університету відбулася ділова зустріч ректора проф. В.О. Богомолова з представниками компанії RDS, що входить до ТОП-3 дорожньо-будівельних компаній України.

Участь у зустрічі-перемовинах взяли стейкхолдери: представниця відділу управління персоналом RDS Ірина Малаховська та керівник ТОВ ПАРКІНГ+ Роман Биков.

Наш університет на цьому заході представляли проректор з науково-педагогічної роботи, проф. А.Г. Батракова, декани механічного та дорожньо-будівельного факультетів проф. І.Г. Кириченко і доц. В.В. Маляр, директор центру освітніх послуг, доц. О.М. Шершенюк, завідувач кафедри мостів, конструкцій і будівельної механіки, проф. С.О. Бугаєвський, а також керівниця відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів Л.М. Безродна.

Під час зустрічі її учасники обговорили актуальні питання щодо підготовки сучасних фахівців для дорожньо-будівельної галузі за усіма формами освіти. Однак особливу увагу було приділено питанням розвитку дуальної освіти, за якою наразі наш університет включено до пілотного проєкту Міністерства освіти і науки України.

Цілком закономірно, що у цих перемовинах активну участь взяла саме компанія RDS, котра зацікавлена у залученні молодих, кваліфікованих і талановитих студентів нашого університету.

Учасники заходу обговорили також назрілі питання запровадження дуальної освіти в ХНАДУ, зокрема й такі: дуальна освіта здобувачів дорожньо-будівельного факультету; підвищення кваліфікації спеціалістів компанії RDS, а також викладачів нашого ЗВО на виробництві; забезпечення доступу наших студентів до сучасного високотехнологічного обладнання, сучасного парку дорожніх і будівельних машин, а також проведення практичних занять і проходження ними виробничої практики на підприємствах компанії RDS.

Ця зустріч була дійсно плідною й корисною для усіх її учасників, адже було досягнуто попередні домовленості про укладання тристоронніх угод між ХНАДУ, підприємством та здобувачами вищої освіти нашого вишу на підготовку фахівців для дорожньо-будівельної галузі за дуальною формою навчання.

Наш кор.

❍ *КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ*

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

У листопаді на кафедрі автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій відбулася друга Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Комп'ютерно-інтегровані технології автоматизації технологічних процесів на транспорті та у виробництві».

Вперше таку конференцію колектив нашої кафедри успішно провів у минулому році. Здобутий досвід дуже знадобився нам і цьогоріч, адже цей захід став щорічним.

Через складну епідеміологічну ситуацію, спричинену COVID-19, нинішня конференція проходила в режимі онлайн.

Під час її роботи було заслухано 65 доповідей авторів з різних закладів вищої освіти Харкова, Миколаєва та Львова.

За результатами обговорення членами конкурсного журі кращими стали доповіді студентів: О. Лаассірі «Модель автоматизованої системи сортування деталей», А. Завадського «Модель системи визначення перешкод роботом з використанням відеокамер», В. Гурка «Вибір протоколу для зв'язку Arduino зі SCADA-системою» та К. Бондарєвої «CALS-системи та технології у сучасних мікроконтролерних комплексах».

Найцікавіші доповіді, що викликали чималий інтерес учасників конференції, рекомендовано надрукувати у збірнику наукових праць «Вісник ХНАДУ».

Палко бажаємо учасникам другої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Комп'ютерно-інтегровані технології автоматизації технологічних процесів на транспорті та у виробництві» творчої наснаги та успіхів у проведенні наукових досліджень і чекаємо усіх на подальших студентських наукових заходах нашої кафедри.

Колектив кафедри АКІТ

❍ *ВИСТАВКИ. КРУГЛІ СТОЛИ*

МІЖНАРОДНИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ФОРУМ

У листопаді в Міжнародному виставковому центрі (м. Київ) відбулася головна виставкова подія України у галузі машинобудування, сучасних технологій металообробки та промислового обладнання – XX Міжнародний промисловий форум.

З 2005 р. ця найбільша промислова виставка в Україні входить до переліку провідних світових промислових виставок, офіційно сертифікованих і визнаних Всесвітньою асоціацією виставкової індустрії (UFI), що є найвищим рівнем світового визнання виставкової діяльності.

У рамках цьогорічного ювілейного заходу з галузевого машинобудування у єдиному форматі відбулися міжнародні спеціалізовані технічні виставки:

– Металообробка (металообробні технології, обладнання).

– УкрВторТех (комісійна техніка, обладнання).

– УкрЛитво (обладнання та технології для ливарного виробництва).

– УкрЗварювання (технології, обладнання та матеріали).

– Гідравліка. Пневматика.

– Підшипники (технології, обладнання та інструмент для виробництва підшипників).

– Автоматизація і робототехніка (автоматизація виробництва, автоматизовані системи управління технологічними процесами, автоматизація об'єктів промисловості).

– Підйомно-транспортне, складське обладнання.

– Зразки, стандарти, еталони, прилади (контрольно-вимірювальні прилади, лабораторне та випробувальне обладнання, метрологія, сертифікація).

– Безпека виробництва (засоби захисту, безпека робочої зони) тощо.

У рамках XX Міжнародного промислового форуму, крім спеціалізованих виставок, відбулися також науково-практичні конференції та семінари, круглі столи і презентації підприємств-учасників.

Нинішній ювілейний форум об'єднав майже 250 провідних виробників та постачальників обладнання і технологій з 18 країн світу, які на площі понад 15 000 м² представили сучасні досягнення інженерної та науково-технічної думки.

Цей дійсно потужний за своїми масштабами захід став дієвим майданчиком для ознайомлення з новітніми світовими розробками у царині галузевого машинобудування.

У цьогорічному промисловому форумі традиційно взяли активну участь і представники кафедри будівельних і дорожніх машин імені А.М. Холодова спільно з нашим постійним партнером у галузі гідравлічних установок – компанією «МОТОРІМПЕКС».

Цей грандіозний промисловий форум розширив наші уявлення про ринок продукції, що випускається як в Україні, так і за кордоном, а також сприяв налагодженню ділових партнерських контактів з потенційними компаніями, фірмами і підприємствами галузі щодо майбутнього працевлаштування випускників ХНАДУ.

О.О. Рєзніков,
доц. каф. БДМ

❍ *ВЕБІНАРИ*

СПІВПРАЦЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

В середині листопада згідно з угодою про співробітництво кафедри економіки і підприємництва нашого університету і Головного управління статистики у Харківській області дистанційно на базі платформи Zoom в синхронному режимі (у реальному часі) було проведено вебінар «Харківщина у цифрах. Статистичний огляд», на якому було розглянуто основні показники соціально-економічного розвитку Харківської області.

Провідна фахівчиня Управління поширення інформації та комунікацій Головного управління статистики у Харківській області Юлія Приданникова охарактеризувала основні досягнення суспільного та економічного життя нашого регіону в 2020 – 2021 рр. Зокрема, було розглянуто показники розвитку промислової діяльності підприємств Харківської області, стану навколишнього середовища, освіти і науки, інноваційної діяльності регіону тощо.

Під час обговорення учасники вебінару акцентували увагу на необхідності співробітництва закладів вищої освіти і державних інституцій, насамперед нашого університету та Головного управління статистики у Харківській області, а також доцільності використання статистичних даних у наукових роботах і кваліфікаційних/дипломних роботах здобувачів вищої освіти.

Також було сформовано рекомендації Головного управління статистики у Харківській області щодо інтеграції статистичної методології за сучасними міжнародними стандартами до ОК

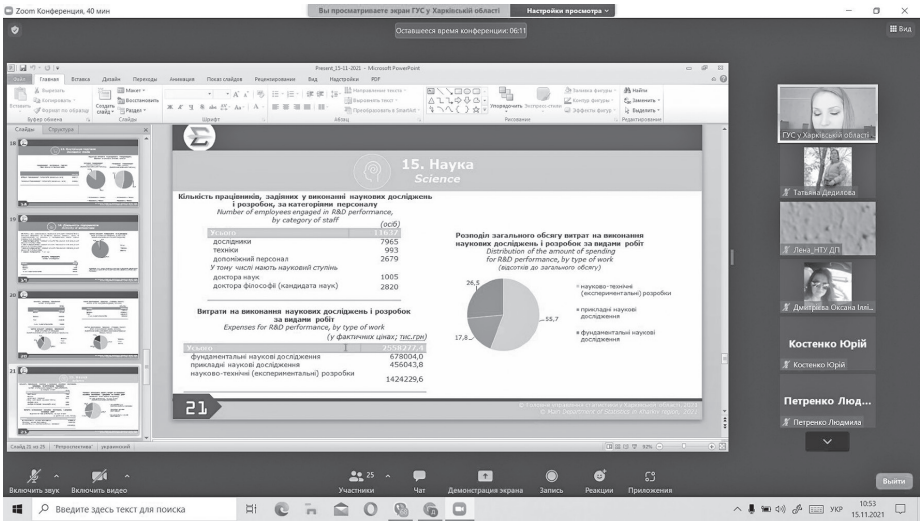

«Економічна статистика» підготовки бакалаврів за ОПП «Економіка», ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в нашому ЗВО, а також окреслено основні напрями подальшого співробітництва кафедри економіки і підприємництва та цієї інституції.

Висловлюємо велику подяку спікеру заходу – провідній фахівчині Управління поширення інформації та комунікацій Головного управління статистики у Харківській області Юлії Приданниковій, а також начальниці відділу взаємодії з користувачами та громадськістю цього управління Ользі Непочатовій за постійне фахове сприяння у проведенні вебінару!

З нетерпінням чекаємо наступних спільних заходів!

Т.В. Деділова, доц. каф. ЕП

❍ *БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ*

БОРІТЕСЯ – ПОБОРЕТЕ!

Щороку у рамках тижня безпеки дорожнього руху, що покликаний привернути увагу суспільства до проблем травматизму та смертності на наших дорогах і пошуку шляхів їх подолання, прогресивна спільнота України, у т.ч. і колектив факультету транспортних систем, проводить низку освітніх та інформаційно-просвітницьких заходів.

Не став винятком і цей рік.

У рамках заходу в дистанційному форматі пройшли: прес-конференція в ІА «Укрінформ» за участю представників профільних міністерств і відомств; круглий стіл в Міністерстві освіти і науки України з питань безпеки дітей та молоді на дорогах за участю зацікавлених сторін; вебінар для керівників автотранспортних підприємств з питань дотримання безпеки корпоративного парку; щорічний єдиний національний урок з безпеки дорожнього руху у загальноосвітніх навчальних закладах; щорічна всеукраїнська благодійна акція зі здачі крові для постраждалих в ДТП «Здай кров – врятуй життя».

У ці дні було підбито підсумки щорічного всеукраїнського молодіжного конкурсу фото- та відеоробіт національного проєкту «Безпечна країна», а також відбулися поминальні заходи з нагоди Всесвітнього дня пам'яті жертв ДТП.

Варто нагадати, що в Україні в середньому кожні три хвилини трапляється дорожньо-транспортна пригода, кожні 15 – травмується одна людина, а кожні три години одна людина гине. Загалом за рік кількість аварій на українських дорогах зросла майже на 20%, найвищий рівень аварійності – в Києві, Київській та Одеській областях.

Прикро усвідомлювати, але останнім часом саме наше місто «прославилося» резонансними аваріями…

Найпоширенішим порушенням поліцейські називають правила маневрування – 23 159 випадків упродовж 2020 р. На другому місці – перевищення безпечної швидкості (13 709). На третьому – недотримання дистанції під час руху (9 198). На четвертому – порушення правил проїзду перехресть (3 433). І на п'ятому – керування транспортним засобом у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння (1421).

Станом на 31 жовтня цього року в Україні під час ДТП загинуло 2 592 особи (серед них 157 дітей), майже 25 000 осіб травмувалися (серед них 3 388 – неповнолітні).

У Харківській області у січні – жовтні 2021 р. сталося 10 149 ДТП, у яких загинуло 165 осіб та 1 485 травмовано.

Ситуація з безпекою дорожнього руху залишається досить складною. Україна – одна із рекордсменів серед європейських країн за кількістю загиблих і постраждалих у ДТП. За даними ВООЗ щодо Європи наша країна постійно в «лідерах» за смертністю в ДТП на 100 тис. населення. Минулого року на дорогах країни загинула 3541 людина, це 7,9 смертей на 100 тис. населення. У Німеччині цей показник минулого року становив 3,2.

Одним із факторів зростання кількості ДТП є збільшенням автопарку. З кожним роком автомагістралями країни рухається все більше автомобілів. Завдяки спочатку «євробляхам», а тепер і «биткам» із США та «секондхенду» з Кореї транспортні засоби стали доступнішими. Їх можуть собі дозволити люди, яким не потрібно збирати на автомобілі роками, – достатньо декількох середніх зарплат, і ви за кермом іномарки. Разом зі зростанням кількості автомобілів спостерігається також зниження відповідальності водіїв і взагалі культури водіння.

З 2018 р. в Україні діє державна програма підвищення рівня безпеки на дорогах. Є джерело її фінансування – це 5% коштів дорожнього фонду, що становить майже 2,5 млрд грн щорічно, є агентство, відповідальне за реалізацію цієї програми. Але за цей період більшість запланованих заходів не було реалізовано, і лише у 2020 р. розпочалися перші кроки щодо її виконання.

Класичний комплекс заходів щодо підвищення безпеки включає такі складові:

– безпечні дороги;

– ефективна система контролю над порушеннями;

– реагування на ДТП та надання невідкладної допомоги;

– освітній та інформаційний аспекти.

У більшості країн фундаментом системи є безпечна та ефективна інфраструктура. Варто зазначити, що у цьому напрямі вже є позитивні зрушення. З 2021 р. усі проєкти ремонту та будівництва автомобільних шляхів проходять обов'язковий аудит дорожньої безпеки. Мета такого аудиту полягає у перевірці проєктних рішень саме щодо заходів безпеки дорожнього руху.

І якщо питання ефективної системи контролю над порушеннями, реагування на ДТП та надання невідкладної допомоги не в нашому підпорядкуванні, то плідна робота колективу ХНАДУ в освітній та інформаційно-просвітницькій царині – саме те, що зараз вкрай потрібно країні.

Тетяна Токмиленко,
ст. викл. каф. ТСіЛ

❍ *БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ*

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ДТП

Упродовж останніх років наше місто, на жаль, стало епіцентром дуже резонансних дорожньо-транспортних пригод.

Лише за 10 місяців 2021 р. у Харкові зареєстровано понад 1800 ДТП (тобто щодня фіксується 6 ДТП), в результаті яких гинуть і травмуються наші громадяни, а також завдається велика матеріальна шкода.

Сумна статистика свідчить, що в Україні щодня гинуть 10 – 12 осіб, щороку ж на автодорогах держави гинуть 3,5 – 4,0 тис. осіб, травмуються понад 15 тис. осіб, тоді як на автошляхах Естонії за рік гине всього 5 – 6 осіб.

Наразі в багатьох європейських країнах почала діяти програма «нульової смертності» зі значним зниженням кількості та складності ДТП.

За абсолютним показником кількості загиблих від ДТП Україна зараз займає друге місце в Європі. В деяких країнах смертність від автомобільних аварій є однією з головних причин зменшення населення. За даними ВООЗ на нашій планеті за рік гине понад 1,3 млн осіб, тобто лише за один рік зникає населення такого міста як Харків.

Щоб привернути увагу світової спільноти до цієї проблеми щороку в останню декаду листопада відзначається всесвітній День пам'яті жертв ДТП. Ініціаторами проведення цього заходу в Харкові традиційно є викладачі та студенти ХНАДУ. Не став винятком і 2021 рік.

Співорганізаторами й активними учасниками цьогорічного Дня пам'яті жертв ДТП, який ми провели 26 листопада, виступили:

– представники відділу зв'язків з громадськістю управління патрульної поліції в Харківській області;

– керівники Харківського відділення міжнародної організації Червоного Хреста;

– викладачі та студенти Харківського автотранспортного коледжу під керівництвом директора Віктора Сударя та автомобільно-дорожнього коледжу під керівництвом директора Анатолія Перевозника;

– викладачі та учні ЗОШ №36 м. Харкова під керівництвом директора Лариси Ричкової та інші.

Цьогорічний захід було проведено під патронатом Департаменту науки та освіти Харківської обласної державної адміністрації, у якому взяли участь 150 студентів і учнів, а також майже 50 викладачів ХНАДУ та співробітників зазначених установ і організацій.

Перед учасниками акції виступили ректор ХНАДУ Віктор Богомолов, капітан патрульної поліції Максим Петухов, виконавчий директор Харківського регіонального відділення Червоного Хреста Тетяна Зима, голова Харківської обласної організації товариства Червоного Хреста Костянтин Башкіров, директор громадської організації «Автоклуби України» Олександр Крюков, віце-президент громадської організації «Товариство учасників руху», голова Громадської спілки захисту пішоходів Віктор Козоріз, а також голова громадської організації «РАДА-ПРАВО» Олександр Заліван.

У цьому дуже важливому для усіх нас заході також взяли участь журналісти харківських ЗМІ.

Під час акції наші студенти роздавали перехожим і водіям пам'ятні листівки, спеціально підготовлені до Дня пам'яті жертв ДТП. На пересувних демонстраційних майданчиках представники Червоного Хреста наочно продемонстрували навички надання постраждалим у ДТП першої невідкладної медичної допомоги, а працівники патрульної поліції показали небайдужим пристрій-імітацію водіння автомобіля у стані алкогольного сп'яніння.

Насамкінець студенти факультету транспортних систем із запаленими свічками пройшлися перед центральним входом до ХНАДУ пам'ятною ходою, імітувавши безпечні зустрічні транспортні потоки, а усі присутні вшанували загиблих у ДТП хвилиною мовчання.

Варто зазначити, що сьогодні проблема зниження аварійності та смертності на автошляхах країни є предметом пильної уваги науковців, громадських організацій і журналістів. На вимогу часу в 1979 р. у нашому університеті було засновано єдину в Україні кафедру організації та безпеки дорожнього руху, основним напрямом діяльності якої є дослідження проблеми забезпечення безпечних і комфортних умов руху на транспортній мережі в містах та за їх межами шляхом розробки заходів з управління дорожнім рухом.

У лабораторії кафедри розроблено модель центру автоматизованого управління дорожнім рух на базі сучасного обладнання: світлофорів, детекторів транспорту, контролерів КОМКОН, з відповідним програмним забезпеченням, що дозволяє проводити дослідження параметрів координованого і локального управління дорожнім рухом на макетах ділянок вулично-дорожньої мережі міст.

Серед інноваційних розробок кафедри у царині безпеки дорожнього руху, зокрема, й такі:

– методологія оцінки безпеки дорожнього руху з урахуванням фактора людини як нерегульованої сукупності всіх фізичних і психічних якостей особистості в дорожньому русі;

– розробка стратегії проведення аудиту безпеки дорожнього руху для повного життєвого циклу автомобільної дороги: від стадії проєктування до експлуатації;

– вирішення низки інноваційних завдань розробки проєктів схем організації дорожнього руху на професійному рівні проєктування;

– дослідження з моделювання дорожнього руху із заданих показників його ефективності та екологічної безпеки з використанням програмних продуктів PTV Vision.

Великий обсяг профілактичної та профорієнтаційної роботи проводять і студенти факультету, яких ми активно залучаємо до проведення наукових досліджень. Так, упродовж останніх років наші студенти разом із науково-педагогічними працівниками кафедри ОіБДР провели аналіз рівня використання водіями легкових автомобілів Харкова пасків безпеки. Після обробки первинної вихідної інформації було встановлено, що лише 21% водіїв були пристегнуті ременями безпеки.

Розпочинаючи з 2010 р. і до пандемії включно, викладачі та студенти факультету транспортних систем виступали ініціаторами проведення щорічних автопробігів регіонами України. Упродовж 2010 – 2018 рр. щороку восени і навесні маршрути автопробігів охопили Харківську, Полтавську, Сумську, Запорізьку, Дніпропетровську, Херсонську та Миколаївську області. Восени 2012 р. цілий тиждень декілька екіпажів у складі експедиції з питань ДТП відвідали школи, гімназії та профільні технікуми Криму.

Нас втішає той факт, що наприкінці листопада 2021 р. у Харкові відбулося засідання профільного підкомітету комітету транспорту Верховної Ради України, головною метою якого була розробка довгострокових національної та регіональної «Програми з безпеки дорожнього руху на автошляхах України».

Згідно з цією програмою усі заходи повинні бути спрямовані на забезпечення здоров'я кожного громадянина нашого суспільства, адже це найцінніший наш скарб!

Юрій Бекетов,
декан ФТС, проф.

❍ *ОФІЦІЙНО*

МЕТОДИЧНА РАДА ПОВІДОМЛЯЄ

У жовтні – листопаді під орудою проректора з науково-педагогічної роботи проф. А.Г. Батракової відбулися планові засідання методичної ради ХНАДУ.

На жовтневому засіданні методради було розглянуто такі питання.

1. Матеріально-технічне забезпечення акредитації освітніх програм. Впровадження електронного документообігу.

Заслухавши та обговоривши доповідь начальника ІОЦ В.П. Табуловича, методична рада відзначає, що подальший розвиток університету за основними напрямами діяльності та управління передбачає широке втілення сучасних інформаційних технологій, а також постійне оновлення і модернізацію матеріальної бази.

На тепер комп'ютерне обладнання кафедр, де заплановано акредитацію освітніх програм, у цілому відповідає завданням забезпечення потреб навчального процесу. Однак, зважаючи на критерії акредитації, що враховують комп'ютери віком не більше 8 років, є необхідність у збільшенні кількості нових комп'ютерів цих кафедр на 2 – 3 одиниці, також необхідно звернути увагу на дооснащення комп'ютерних класів мультимедійною технікою (проєктори, веб-камери, гарнітури).

В університеті інстальовано сервер електронного документообігу (СЕД) (ed.khadi.kharkov.ua) із встановленим програмним забезпеченням на 75 ліцензійних робочих місць. Сервер СЕД має забезпечувати організацію корпоративного документообігу, автоматизацію роботи канцелярії, контроль виконавської дисципліни, узгодження і контроль виконання організаційно-розпорядчих документів, узгодження договорів, ведення архіву документів. До цих пір сервер працював у режимі на отримання і відправлення електронних документів до установ МОНУ. Нині здійснюється перехід на використання СЕД для внутрішнього електронного документообігу. У СЕД створено віртуальну структуру університету, визначено коло користувачів, здійснено перехід на останню версію сервера СЕД, налагоджено можливість використання кваліфікованих електронних підписів акредитованих центрів сертифікації ключів (АЦСК) «Приватбанк» та «ІДД ДПС». Подальші наші кроки – це розробка Положення про внутрішню СЕД ХНАДУ, інструкцій для користувачів, інсталяція робочих місць тощо.

В обговоренні першого питання взяли участь проф. В.О. Вдовиченко та О.В. Черніков і доц. О.О. Догадайло та Ю.О. Костенко.

2. Про інформаційне наповнення офіційного сайту ХНАДУ: рейтинг, інформація про викладачів, каталог вибіркових дисциплін.

Заслухавши та обговоривши доповідь провідного інженера ЛІТОс Г.П. Гейко, методична рада відзначає, що робота з підвищення рейтингів та популяризації офіційного веб-сайту ХНАДУ у мережі потребує впровадження певних дій.

За даними рейтингу Вебометрікс позиція ХНАДУ змінилася з 51 на 60 місце в Україні. Основною причиною падіння у рейтингу стала низька кількість цитувань авторів за даними джерела Google Scholar.

Згідно з даними Google Analytics упродовж місяця (21.09 – 21.10.2021 р.) наш сайт відвідало 9400 користувачів. Найбільше трафіка ми отримуємо з органічного пошуку (79%), сеансів (17030), переглядів сторінок/сеанс (4,25), коефіцієнт конверсії (13,08%). Найцінніше та найефективніше є трафік з каталогів та сайтів партнерів, що складає лише 0,07% від загального трафіка, але коефіцієнт конверсії – 37,5%. Доцільним буде розмістити банерну рекламу на тих каталогах, котрі приносять нам корисний трафік.

Найвідвідуванішими за період з 21.09 до 21.10.2021 р. були веб-сторінки головної сторінки сайту різними мовами, розділи Студенту та Факультет, каталог освітніх програм, а також кафедр проєктування доріг, геодезії і землеустрою, менеджменту, будівництва та експлуатації автомобільних доріг й екології.

В обговоренні цього питання взяли участь доц. О.О. Догадайло та В.М. Нефьодов.

3. Розгляд плану видання навчально-методичної літератури на 2022 рік.

З цього питання доповіла ст. викладач О.О. Чевичелова, а в його обговоренні взяли участь проф. В.В. Бондаренко та доц. С.І. Поваляєв.

У різному було надано інформацію:

1. Представлення до вченого звання професора кафедри автомобільної електроніки Щ.В. Аргун (доц. С.І. Поваляєв).

2. Представлення до вченого звання професора кафедри ТМ і РМ Д.В. Абрамова (доц. С.І. Поваляєв).

3. Представлення до вченого звання професора кафедри деталей машин і ТММ О.А. Бобошка (доц. С.І. Поваляєв).

4. Отримання дозволу ХНАДУ на видання навчального посібника «Основи роботи з електронними тахеометрами 3Ta5 та Leica TS03 5″ R500» (українською мовою). Автори: доц. каф. проєктування доріг, геодезії і землеустрою І.В. Мусієнко та інженер цієї каф. І.С. Гунько.

* * * * *

На засіданні методичної ради, яке відбулося наприкінці листопада, було розглянуто такі питання.

1. Розгляд пропозицій щодо етапів впровадження дуальної освіти як пілотного проєкту.

Заслухавши та обговоривши доповідь декана ДБФ доц. В.В. Маляра, методична рада відзначає, що робота щодо впровадження дуальної освіти в ХНАДУ як пілотного проєкту потребує певних дій на дорожньо-будівельному факультеті. Зокрема, потрібно

1. Призначити координатора від ДБФ, який відповідає за організацію дуальної форми здобуття освіти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

2. Створити робочу групу щодо планування освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти, у т.ч. призначити кураторів від ДБФ, які керують виконанням здобувачами індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти.

3. Привести у відповідність СТВНЗ 62.1-01:2021 «Організація дуальної форми навчання у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» до проєкту «Положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти» МОН України.

4. Робочій групі розробити:

– окремі навчальні плани, що охоплюють увесь період реалізації освітньої програми і мають відповідати вимогам до забезпечення належної тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;

– графіки навчального процесу, що передбачають чергування періодів навчання в закладі освіти і на робочому місці;

– відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів, включаючи створення дистанційних курсів (курсів-ресурсів) за відповідними освітніми компонентами (дисциплінами) на навчальному сайті ХНАДУ.

5. Координатору від ДБФ організувати спільну діяльність з підприємствами, що закріплюється двосторонніми договорами між ХНАДУ і підприємствами про співпрацю в реалізації освітніх програм за дуальною формою.

6. Відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів та планово-фінансовому відділу розробити типовий тристоронній договір про здобуття фахової вищої освіти за дуальною формою та визначитися з розміром контрактної оплати за навчання з урахуванням додаткових витрат, пов'язаних із особливостями дуальної освіти.

В обговоренні першого питання взяли участь проф. Н.В. Внукова та доц. С.І. Поваляєв, О.О. Догадайло і В.М. Нефьодов.

2. Про тестування системи автоматизованого вибору дисциплін. Підготовка методичного та інформаційного забезпечення.

Заслухавши та обговоривши доповідь заступника голови методичної ради доц. О.О. Догадайла, методична рада відзначає, що удосконалення механізму забезпечення права здобувачів вищої освіти на індивідуальну освітню траєкторію, орієнтованого на впровадження сучасних технологій, методів та процедур, є одним із пріоритетних напрямів діяльності ХНАДУ. Формування власної освітньої траєкторії – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного студента нашого університету в освіті. Під особистісним потенціалом студента розуміється сукупність його здібностей – пізнавальних, творчих, комунікативних і дослідницьких. Процес виявлення, реалізації та розвитку цих здібностей студентів відбувається під час освітнього руху студентів по індивідуальних траєкторіях навчання. Навчальні дисципліни за вибором студента – це дисципліни, що вводяться закладом вищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо. Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють формувати компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

За останні роки університет має певні напрацювання у напрямку побудови механізму забезпечення права здобувачів вищої освіти на індивідуальну освітню траєкторію. З метою удосконалення та подальшого розвитку системи формування власної освітньої траєкторії здобувачів є необхідність:

– подальшої реалізації концепції формування індивідуальної траєкторії здобувачів вищої освіти;

– щорічного перегляду кафедрами переліку вибіркових дисциплін для формування оновленого каталогу;

– проведення постійного аудиту освітніх програм з метою корегування розподілу дисциплін на обов'язкові та вибіркові згідно з вимогами стандартів вищої освіти;

– перегляду та актуалізації каталогу вибіркових дисциплін загальноуніверситетського рівня та рівня освітніх програм;

– формування оновленого каталогу вибіркових дисциплін і розміщення його на офіційному сайті ХНАДУ;

– створення силабусів та презентацій дисциплін, включених до оновленого каталогу вибіркових дисциплін, і розміщення їх на офіційному сайті ХНАДУ.

В обговоренні цього питання взяли участь проф. В.Г. Шинкаренко і В.О. Вдовиченко.

3. Аналіз роботи нового навчального сайту ХНАДУ. Завдання та функції ЛІТОС.

Заслухавши та обговоривши доповідь керівника ЛІТОс проф. В.М. Кухаренка, методична рада відзначає, що ЛІТОс займається підтримкою офіційного сайту університету, забезпечує адміністративну підтримку двох сайтів дистанційного навчання, консультує викладачів з питань дистанційного навчання, створює мікроуроки з різних питань використання Moodle, проводить експертизу дистанційних курсів тощо.

Створено новий навчальний сайт, на якому зареєстровано понад 4600 студентів та 360 викладачів. Розроблено Положення про правила роботи на цьому сайті. На сайт завантажено 61 дистанційний курс (ФТС – 27, МФ – 21).

Враховуючи зміни у розвитку дистанційного навчання, необхідно посилити увагу до таких напрямів: підвищення кваліфікації викладачів, експертиза дистанційних курсів, додаткове професійне навчання, дистанційна складова дуального навчання, відповідність курсів стандарту університету, модернізація заочного навчання, підготовка учнів ЗОШ до навчання у виші, тестування цифрових компетентностей викладача.

В обговоренні цього питання взяли участь проф. Н.В. Внукова та В.Г. Шинкаренко.

У різному було надано інформацію:

1. Представлення до вченого звання доцента кафедри транспортних систем і логістики К.Г. Ковцур (доц. В.М. Нефьодов).

2. Представлення до вченого звання доцента кафедри ОБДР Н.О. Семченко (доц. В.М. Нефьодов).

3. Представлення до вченого звання доцента кафедри ОБДР С.В. Капінуса (доц. В.М. Нефьодов).

4. Отримання дозволу ХНАДУ на видання навчального посібника «Охорона праці». Автори: О.В. Крайнюк, О.І. Богатов (ст. викл. О.О. Чевичелова).

5. Отримання дозволу ХНАДУ на видання навчального посібника «Радіоекологія. Біологічна дія радіації». Автор: Е.Б. Хоботова (ст. викл. О.О. Чевичелова).

6. Отримання дозволу ХНАДУ на видання навчального посібника «Математичні методи в економічних дослідженнях». Автори: І.А. Дмитрієв, О.І. Дмитрієва, Т.В. Ємельянова, І.Ю. Шевченко, Т.О. Ярхо (ст. викл. О.О. Чевичелова).

7. Отримання дозволу ХНАДУ на видання навчального посібника «Вища геодезія». Автор: Л.М. Казаченко (ст. викл. О.О. Чевичелова).

О.М. Харківська,
секретар методради

❍ *ДО ДНЯ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ*

І ДЕ СПАЛАХНЕ ВОГОНЬ ГІДНОСТІ, ЯК НЕ НА ТЕРЕНАХ СВОБОДИ?

Одна мудра людина говорить: «Свобода – це вміння сказати «так» своїм мріям, а гідність – це вміння сказати «ні» своїм страхам».

І ця мудра людина – не далекий, давно померлий філософ із якоїсь успішної європейської країни. Не мотиваційний коуч із мільйоном фоловерів у соціальних мережах і мільйоном доларів у кишені – від легковірних послідовників. Та й не політичний лідер, який звик до красивих слів, за котрими – пустка. Ця людина – добре відомий нам сучасник, могутній співак, до болю – поет і лише трохи політик Славко Вакарчук. Тому, напевно, нам, українцям, легко зрозуміти, почути, пропустити через душу ці слова і дозволити їм прорости із серця. Ми просто звикли самі обирати, коли сказати оте омріяне «так» і в який момент гордо промовити оте «ні».

Кожен – сам коваль власної долі. Справедливе твердження. І ніхто не береться спростувати його, хоча сьогодні коваль – то не найпопулярніша із професій. Ніхто не сперечається із мудрістю декількох простих слів. Чому? «Бо ж так говорять від діда-прадіда, – впевнено скажете Ви. – Це старий вислів, а раніше не говорили дурниць». Ви будете, звісно, праві. Може, навіть, і не уявляєте наскільки праві: так говорив стародавній мислитель Аппій у часи, коли Різдвяна зоря ще жодного разу не загорялася над небосхилом.

Відтоді пройшли сотні тисяч світанків, а стара мудрість не втратила своїх чеснот.

І знаєте – що? Це НАМ потрібно – кувати. У цю епоху, цього дня, власне ЦІЄЇ миті.

Озброївшись знаннями, мов молотом, розвівши багаття з почуттів і прагнень, створювати щось нове й прекрасне, щось вагоме й цікаве. А головне – щось унікально своє, не схоже на те, що в сусіда чи в друга, чи у того хлопця із файного котеджу навпроти, бо ж «Ми – це не безліч стандартних «Я», а безліч всесвітів різних!» О, нам слід важко працювати. Хоч нібито свобода вже майорить над нами синім небом, а виром революції принесло не так і давно омріяну гідність.

Нам хоча здається: від несміливих дитячих вчинків і поривань навряд чи щось суттєво зміниться.

Нам, адже час, що його нині називають майбутнім, стане саме нашою сучасністю.

І кожному із нас треба обирати.

Життєвий шлях, майбутнє, долю – називайте, як заманеться, те полотно дороги, що лежить зараз перед нами в очікуванні першого кроку. На ньому ще немає розмітки й дорожніх знаків, бо невідомо куди і як воно веде. Та, зрештою, як стверджують розумні люди: «Справа не в дорогах, що ми вибираємо, а в тому, що всередині нас змушує вибирати ці дороги».

Називайте мрією те, що майорить десь на обрії, вабить, закликаючи до дій.

Називайте таланом те, що надає можливості, відкриває перспективи, приваблює щедротами й дарами своїми. Ви добре знаєте що допомагає нам зробити вірний вибір: «Дух. Наука. Думка. Воля».

У час, коли листя з дерев опадає швидко та ще швидше відриваються листки настінного календаря, коли осінь ніби щойно розпочалася – а перші сніжинки вже кружляють, відкриваючи книгу нової зими, подумати над майбутнім – ніколи не зарано, а для декого – вже запізно.

У буремні часи, подібні до тих, що є нині, кожен маленький вибір маленької людини може виявитися доленосним.

А вже коли говоримо про наше із вами майбутнє…, чи буває тут, чи може взагалі бути якийсь маленький, несуттєвий вибір?

Адже саме завдяки йому ти хоча б віддалено розумієш на що здатен і що тобі треба робити: «Ти знаєш, хто ти, і ким можеш бути».

Ми – більшість із нас – ще не гартуємо свій вік у полум'ї борні, але кожен уже має сили зробити перший крок до кузні свого щастя.

Звільнити шлях власним мріям і закрити – страхам.

Із гідністю, притаманною лише вільним, поглянути перед собою і, не боячись, почати творити майбутнє.

Наталя Опришко,
доц. каф. філології
та лінгводидактики

❍ *ДО ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ*

МОВА ЯК ДЖЕРЕЛО ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ

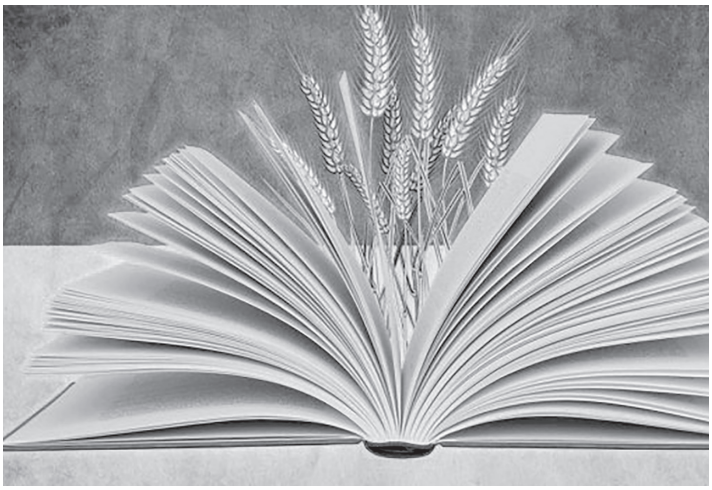

Поки жива мова в устах народу, до того часу живий і народ. І нема насильства нестерпнішого, як те, що хоче відірвати в народу спадщину, створену незчисленними поколіннями його віджилих предків.
Костянтин Ушинський

Мова – це не тільки інструмент для спілкування між різними людьми. Значення рідної мови в житті людини куди більш глибоке й важливе. Вона є носієм культури і менталітету, традицій та історії кожного народу. У світі налічується майже 5 000 різних мов, що діляться за родинними зв'язками на мовні сім'ї, кожна з яких включає групи близьких одна одній мов, що були в давнину діалектами однієї мови або входили до одного мовного союзу.

Навіть у межах однієї країни можуть функціонувати різні діалекти. Кожен з них – це родзинка краю, його душа. Адже мова – це відображення думки як однієї окремо взятої людини, так і групи людей та цілої нації. Це визначальна складова національної єдності, що об'єднує різних за духом, способом існування і соціальним аспектом людей. Людина може володіти кількома мовами залежно від власних здібностей, нахилів і прагнень. Але ставлення до рідної мови завжди особливе. І це не дивно, адже володіння рідною мовою завжди краще й досконаліше, ніж будь-якою іншою. Її розуміння відбувається на підсвідомому рівні.

Рідна мова – це невід'ємна частина Батьківщини, це дитинство, спогади про яке викликають почуття ностальгії. Це голос рідного народу й чарівний інструмент, на звуки якого відгукуються найтонші та найніжніші струни нашої душі.

Рідне – значить своє, любов до нього є безумовною. Навіть найскладніша, з огляду на вивчення, мова не сприймається такою, якщо вона рідна.

Різні мови досягли різного рівня розвитку. Деякі з них завдяки своєму чарівному звучанню здобули світову славу. Але з точки зору окремо взятої людини сила загального визнання поступається милому й дорогому – рідній мові. Адже рідна мова не лише зберігає світлі спогади з життя людини і пов'язує його з сучасниками. У ній чується голос пращурів і якнайкраще відображаються сторінки історії свого народу.

Саме рідна мова забезпечує міцний зв'язок, що поєднує всі покоління народу в одне велике історично живе ціле. Таким чином, мова народу – це саме життя.

Поняття рідної мови виступає разом із поняттями рідного дому, материнського тепла і Батьківщини. Тобто сприймається не просто як засіб комунікації і навіть не тільки як знаряддя формування думок. Мова є одним із головних джерел, що оживляють патріотичні почуття. Це як рецептор духовного та емоційного сприйняття людини.

Рідна мова також є засобом, за допомогою якого створюється соціальний механізм успадкування культури від покоління до покоління. Іншими словами, він сприяє виробленню національної культурної традиції.

Мова об'єднує представників певного народу в часі й просторі. Тому долучення дитини до мови – це входження її в суспільство, під'єднання до колективного розуму. За допомогою мови рідних відбувається усвідомлення себе як особистості. Ось чому упродовж усього свого життя людина сприймає рідну мову через призму спогадів про батька й матір, братів і сестер, спогадів про рідний дім.

Мова відображається в культурі народу через пісні, легенди та перекази і передається від пращурів до нащадків. Вона живе у серцях, але виходить через уста.

Вважається, що будь-яка людина жива, поки про неї жива пам'ять. А народ живий, поки люди знають рідну мову. Іншими словами, поки мова жива в устах народу, доти живий і народ.

Мова не просто виступає засобом спілкування. Вона створює культуру народу, тобто є засобом формування окремої особистості та нації в цілому.

Наша рідна мова – одна з найбагатших, наймелодійніших і найпрекрасніших мов світу. Її миле звучання викликає у кожного українця низку світлих почуттів: ніжність і радість, гордість і відданість Батьківщині – все те, що власне й становить значення слова «патріотизм».

Українська мова наразі є однією з найрозвиненіших мов світу. Вона належить до східнослов'янської підгрупи слов'янської групи індоєвропейської сім'ї мов. Українська мова є спільним надбанням нашого народу, нею послуговуються українці різного етнічного походження, адже саме мова є однією з найважливіших консолідаційних ознак державності.

Українська мова пройшла тернистий шлях поневірянь, а слово в лихі часи почасти було і загальною зброєю, і єдиною втіхою. Великою прекрасною українською мовою милувалися іноземці, які у різні часи відвідали нашу країну. «Українці – стародавній народ, а мова їхня багатша і всеосяжніша, ніж персидська, китайська, монгольська і всілякі інші» (*Евлія Челебі*). «Я дуже люблю … народну українську мову, звучну, барвисту й таку м'яку» *(Л. Толстой)*. «Українська мова – божиста, богодана, богообрана» *(Мойсей Фішбейн)*.

Ми повинні цінувати рідну мову – нетлінний скарб нашого народу. Всупереч усіляким заборонам і утискам наші предки зберегли її, передавши нам у спадок.

Суспільство життєздатне, коли воно складається не з безликих індивідів, а з громадян і патріотів своєї країни. Тому ставлення до рідної мови – показник здоров'я суспільства.

Н.П. Книшенко,
доц. каф. українознавства

❍ *ТВОРЧІСТЬ*

ОЛІМПІАДА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Щоб мова тобі повністю відкрилася,
маєш бути залюбленим в неї.
Олесь Гончар

Нещодавно до Дня української писемності та мови колектив філологів кафедри українознавства у дистанційному форматі провів традиційну олімпіаду з української мови.

Цьогоріч у творчому заході, який ми традиційно проводимо напередодні Дня української писемності та мови, взяли участь 40 студентів першого курсу нашого університету і два міжнародні учасники: Andriy Mykhaylyk (University of Melbourne, student of the Faculty of Business and Economics) та Inna Shvetsova (Melbourne Graduate School of Education, Masters of Teaching (Secondary Education).

Інна та Андрій змалечку плекають українське слово, є випускниками Української Братської Школи імені Митрополита Андрея Шептицького в Північному Мельбурні, активні учасники Української громади штату Вікторія.

Студентів австралійських вишів зорганізувала Dr. Yana Ostapenko (La Trobe University, Casual Academic, lecturer and tutor).

Під час проведення цьогорічної олімпіади з української мови серед учасників ми віднайшли низку талановитих студентів, залюблених в українську мову, які надалі від ХНАДУ будуть залучені до участі у Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика і Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

За підсумками творчого заходу 2021 р. перше місце посіли Марія Литвин (гр. Т-12-21) і Дмитро П'ятниця (гр. МП-11-21); друге місце представники журі віддали Марії Морозовій (гр. Е-11-21) і Богданові Навроцькому (гр. Т-12-21), третє місце здобули Анна Добрострой (гр. ДГ-11-21) і Ганна Негаєва (гр. ЕА-11-21).

Наші найщиріші вітання переможцям і щиросердна вдячність усім, хто долучився до виконання конкурсних завдань.

Н.В. Нікуліна,
завідувачка кафедри
українознавства

❍ *ВІТАЄМО!*

Вітаємо ювілярів

(які народилися у листопаді – грудні)

Валерія Івановича Клименка – завідувача кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Андрія Сергійовича Рогового – професора кафедри теоретичної механіки і гідравліки.

Дмитра Миколайовича Леонтьєва – доцента кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Олександра Олексійовича Коряка – доцента кафедри деталей машин та теорії механізмів і машин.

Андрія Сергійовича Шарапату – доцента кафедри деталей машин та теорії механізмів і машин.

Людмилу Олександрівну Коваленко – доцента кафедри проєктування доріг, геодезії і землеустрою.

Юлію Сергіївну Калюжну – доцента кафедри екології.

Марину Володимирівну Костікову – доцента кафедри інформатики і прикладної математики.

Наталю Володимирівну Потаман – доцента кафедри транспортних технологій.

Ольгу Володимирівну Свічинську – доцента кафедри транспортних систем і логістики.

Наталію Петрівну Олешко – доцента кафедри українознавства.

Оксану Вікторівну Писаревську – старшого викладача кафедри філології та лінгводидактики.

Ірину Сергіївну Євдокимову – викладача кафедри фізичного виховання та спорту.

Івана Володимировича Лукашова – завідувача лабораторії швидкісних автомобілів ім. В.К. Нікітіна.

Інну Іванівну Токар – асистента кафедри економіки і підприємництва.

Марину Вікторівну Іваненко – завідувачку сектору наукової бібліотеки.

Жанну Броніславівну Троцюк – старшого лаборанта з вищої освіти кафедри обліку і оподаткування.

Віталія Володимировича Трубілка – старшого лаборанта з вищої освіти кафедри транспортних технологій.

Євгенія Олексійовича Хоботова – інженера з якості 2 категорії відділу акредитації, стандартизації та якості навчання.

Олесю Валеріївну Черепову – інженера 2 категорії кафедри інформатики і прикладної математики.

Неллі Антонівну Купіну – провідну фахівчиню видавничої справи видавництва.

Ольгу Анатоліївну Шноре – секретаря-друкарку деканату механічного факультету.

Інну Іванівну Токар – секретаря-друкарку деканату факультету управління та бізнесу.

Людмилу Іванівну Перепелицю – інспектора канцелярії.

Руслана Івановича Толстокорого – оператора з обробки інформації та програмного забезпечення лабораторії телевізійних та відеокомунікаційних технологій.

Анатолія Борисовича Каракуліна – сторожа відділу охорони.

Володимира Івановича Ратушняка – сторожа відділу охорони.

Віру Володимирівну Бебешко – чергову гуртожитку №5.

Володимира Леонідовича Трофімова – електрика 2 розряду гуртожитку №5.

Наталію Дмитрівну Ареф'єву – прибиральницю гуртожитку №6.

Прийміть, шановні ювіляри, наші найщиріші вітання зі святом, а також глибоку пошану і повагу за Вашу натхненну працю на користь рідного університету!

Міцного здоров'я усім Вам, добра і щастя!

Колектив ХНАДУ

❍ *ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ*

ЖОРСТОКА РЕАЛЬНІСТЬ

Голодомор 1932 – 1933 років – одна з найтрагічніших сторінок історії України. Історична пам'ять є дуже важливою як для нашого народу, так і для державотворців, адже саме вони мають відповідати перед українським народом за проведення своєї політики у всіх сферах життя.

Голодомор-геноцид 1932 – 1933 рр. в Україні є катастрофою XX століття, проте лише нещодавно українська громадськість заговорила про одну з найбільших трагедій людства вільно й відкрито.

Голод не виник через природні фактори, його зробили навмисне щоб придушити і приборкати волелюбну українську націю. Тому за мету було поставлено знищення українців як політичної нації, що могла поставити питання про створення незалежної держави. Для досягнення цієї мети був обраний жахливий інструмент – вбивство голодом.

Ось лише сумна й жахлива хроніка тих подій.

У липні 1932 р. тодішня влада ухвалила завідомо нереальні для виконання плани хлібозаготівель.

У серпні 1932 р. було прийнято закон «Про п'ять колосків», за яким засуджували навіть дітей, які збирали колоски пшениці на полях.

У листопаді 1932 р. було запроваджено натуральні штрафи, що означало вилучення всіх харчів у селян.

Листопад 1932 р. був найжорстокішим, адже в Україні була запроваджена система голодних гетто, так званих «чорних дощок». Занесення на «чорні дошки» колгоспів, сіл і цілих районів означало їх повну ізоляцію, вилучення всього продовольства, заборону ввезення будь-яких товарів та інші жорстокі репресії, що було рівнозначним смертному вироку їх мешканцям.

У грудні 1932 р. було примусово вивезено із колгоспів усі фонди, у тому числі й насіннєві.

У січні 1933 р. почала діяти заборона на виїзд за межі України.

Таких жорстоких заходів більше ніде й ніколи не застосовувалося в колишньому Союзі. У той час, як від голоду помирали мільйони українців, влада продовжувала вивозити зерно за кордон. У ті ж часи в Україні на повну потужність працювали спиртзаводи, котрі переробляли зерно на горілку, що йшла на експорт.

Голодне лихоліття тридцять третього – це не просто історична минувшина, а незагойна фізична і духовна рана українського народу, що пекучим болем пронизує пам'ять багатьох поколінь.

Відповідно до Указу Президента України від 26.11.1998 р. №1310 (в редакції від 21.05.2007 р. №431) щороку двадцять сьомого листопада в Україні вшановується День пам'яті жертв голодомору.

У 2006 р. Верховна Рада України визнала Голодомор 1932 – 1933 рр. геноцидом українського народу.

Слава Богу, сьогодні ми можемо говорити правду і маємо це робити голосно, бо зло не повинно приховуватися, як це робилося раніше упродовж десятиліть. Озиратися в минувшину треба кожному, щоби осмислити власне минуле, зрозуміти його і зробити відповідні висновки.

Нині доля Батьківщини в наших руках. І щоб трагедії нашого народу ніколи не повторилися, наші руки мають бути міцними й надійними, голови – світлими, а серця – благородними.

В.Г. Покотило,
пом. першого проректора
з виховної роботи
(За матеріалами ЗМІ)

ЧОРНА ДОШКА

Колгосп „ЧЕРВОНИЙ ПАРТИЗАН", Кам'яно-Балківської сільради.
Колгосп „12-РІЧЧЯ ЖОВТНЯ", Полтавської сільради.
Колгосп „4-ий РІК П'ЯТИРІЧКИ", Степківської сільради.

Організували повторний обмолот

ПРО СКЛАДАННЯ ВИРОБНИЧО-ФІНАНСОВИХ ПЛАНІВ У КОЛГОСПАХ

постанова ЦК КП(б)У від 8 грудня 1932 р.

ГОЛОДОМОР. Історичний екскурс

Однією з найтрагічніших сторінок української історії та геноциду української нації є Голодомор 1932 – 1933 рр. Тодішній тоталітарний режим, ігноруючи гуманістичні принципи відносин у суспільстві, втілював свої жахливі плани, зокрема й примусову колективізацію.

Це, з одного боку, був найлегший і найдешевший спосіб проведення політики індустріалізації в країні. З іншого – придушення українського національно-визвольного руху і фізичного знищення частини українських селян, які були проти політики радянської влади і створення колективних господарств. Українські селяни не мали бажання втрачати свою приватну власність і майно.

Українці дійсно були найбільшою перешкодою для діючого тоталітарного режиму. Знищити українців як націю – мета організаторів Голодомору. Остаточно ліквідувати мову, культуру та історію, все те, що робило нас унікальними в цьому світі. Ще за часи ліквідації нової економічної політики у державі навіювалася зневага до українських селян. Випробувавши на початку 20-х років XX ст. голод, як дієвий засіб придушення непокірних, комуністична влада організувала штучний масовий голод, що спричинив загибель мільйонів українців у сільській місцевості на території України й Кубані, де переважну більшість населення становили українці, та в українських поселеннях Кавказу.

Штучно створений терор голодом проти українського селянства, що складало більшість населення, передбачав насильницьке вилучення продовольства, заборону сільської торгівлі, блокаду сіл і цілих районів, заборону виїзду за межі України, що була охоплена голодом, а також репресії щодо непокірних. Люди, позбавлені можливості їсти, доведені до психічної й психологічної межі та залякані репресіями, були поставлені в умови фізичного знищення. Звичайно, що, доведені до критичного стану, вони в будь-який спосіб намагалися вижити. Селяни готували їжу з чого тільки було можливо. За спогадами очевидців тих страшних часів, для того, щоб якось прогодуватися, вони ловили горобців і щурів, їли смажені млинці з лободи й молоді пагони очерету, лісові ягоди і листя, кору дерев і траву. Ризикуючи своїм і життям своїх маленьких дітей, посилали їх вночі на колгоспне поле збирати залишки врожаю, адже їх не було помітно, як вони повзуть по полю і набирають у свої долоні зернята з колосків або вже прогнилі буряки чи картоплю… Якщо вартові, які слідкували за полями, помічали когось на полі, одразу ж було покарання, що передбачалося для дорослих і дітей постановою ЦВК і РНК СРСР від 7 серпня 1932 р. «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації і зміцнення громадської (соціалістичної) власності», розстріл за розкрадання державного майна або ув'язнення на 10 років.

Політика тогочасного режиму щодо блокування українських сіл, котрі не виконували просто нездійсненно завищені плани хлібозаготівель, простежується у постановах Харківського обкому КП(б)У від 14 листопада 1932 р. «Про припинення завозу товарів на село та про порядок дальшого постачання промисловими товарами районів і сіл, що виконують план хлібозаготівель» з виховною метою; ЦК КП(б)У від 18 листопада 1932 р. «Про заходи по посиленню хлібозаготівель», котра передбачала конфіскацію усіх продовольчих запасів; Раднаркому УСРР і ЦК КП(б)У від 6 грудня 1932 р. «Про занесення на „чорну дошку" сіл, які злісно саботують хлібозаготівлі».

Це призвело до жахливих наслідків: випадків канібалізму, поїдання трупів, вимирання цілих українських сіл. І все це заради того, щоб українці підкорилися владі, зреклися свого національного коріння, добровільно і безкоштовно віддали свої землі та майно, збіжжя і продукти державі та вступили до колгоспів. Таким шляхом комуністичний режим встановлював тотальний контроль над людьми, виробництвом і сам розпоряджався здобутками колгоспного виробництва.

Відтак було замордовано майже 7 мільйонів українців (нині точних цифр померлих і репресованих не встановлено). На рівні підсвідомості українцям того покоління закладено страх опору комуністичному режиму, адже маніпулювати і керувати такими людьми було дуже легко.

Злочин геноциду здійснювався у контексті російської імперської колоніальної політики тому влада довгий час і замовчувала існування голоду.

Але, попри все, Україна – перша країна, яка спромоглася розповісти всьому світу про злочини влади, котра заморювала голодом свій народ і вчинила геноцид по відношенню до українців.

Низький уклін усім нашим співвітчизникам, хто чинив опір сталінській репресивно-каральній системі та загинув від Голодомору.

Це наша гірка пам'ять на віки!

Наталія Олешко,
доц. каф. українознавства

❍ *СТУДРАДА ІНФОРМУЄ*

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Другий рік поспіль усі ми вимушено проводимо свою професійну діяльність в умовах пандемії, викликаної COVID-19, що спіткала увесь світ. Із введенням протиепідемічних заходів фактично увесь цей час ми навчаємося дистанційно або ж за змішаною формою.

Команді студентської ради нашого університету було непросто налагодити тісний зв'язок зі студентами. У ситуації, що виникла, єдиним нашим засобом зв'язку стали соціальні мережі, а саме наші сторінки в Instagram та різноманітні групи в Месенджерах, таких як Viber або Telegram.

Проте, незважаючи на протиепідемічні заходи, ми проводили активну роботу зі студентським загалом нашого вишу.

Зокрема, у вересні ми провели загальні збори студентів факультетів, а також загальноуніверситетську студентську конференцію, на якій було обрано оновлений склад студентської ради ХНАДУ.

Крім того, на початку нового навчального року на усіх факультетах ми традиційно провели квести для першокурсників.

У вересні ми розпочали підготовку та організацію нашого щорічного осіннього заходу – конкурсу краси «Міс ХНАДУ 2021», який успішно провели у жовтні. Під час цього конкурсу дев'ять найкращих представниць різних факультетів яскраво сяяли на сцені, демонструючи свої таланти, красу і вишуканість. Невдовзі у черговому випуску журналу «АвтоЛеді» вийде стаття про наш конкурс і його переможницю.

Декілька років поспіль наші студенти беруть активну участь у благодійному волонтерському проєкті #доброхнаду, що має групу в Telegram «Комісія добрих справ». От і цьогоріч у рамках #доброхнаду понад 100 наших студентів-волонтерів із різних факультетів і курсів взяли участь у заході «Volunteer Weekend» (Волонтерські вихідні).

Упродовж першого дня цьогорічного weekend ми прибирали сосновий бір у Журавлівському гідропарку, а наступного дня побували у першому харківському притулку для безхатніх тварин.

Через подовжені карантинні обмеження цей навчальний рік ми знову розпочали дистанційно та повернулися до соціальних мереж і вже вдруге провели в Instagram фотоконкурс до свята Halloween.

За доброю традицією у листопаді ми провели щорічний командний турнір з боулінгу між факультетами.

Усі ми дуже сподіваємося, що невдовзі карантинні обмеження через COVID-19 буде знято і ми повноцінно будемо проводити усі наші освітньо-виховні заходи та благодійні акції, серед яких: поїздка в дитячий будинок, участь у загальноміському студентському балі усіх ЗВО Харкова, що вже відбувся в Kharkiv Palace, профорієнтаційна робота з випускниками ЗОШ, тематичний танцювальний батл, конкурс краси «Містер ХНАДУ 2022», командний турнір з боулінгу і турнір з кіберспорту між факультетами та багато інших.

Ми плануємо активізувати нашу співпрацю зі студентськими радами гуртожитків ХНАДУ, а також студентським самоврядуванням закладів освіти нашого міста.

Шановні ровесники, долучайтеся до усіх ініціатив нашої студради і переконайтеся особисто, що з нами ваше студентське та університетське життя стане яскравішим!

КОНКУРС КРАСИ І ГРАЦІЇ

Нещодавно в клубі «Bolero» відбувся конкурс краси «Міс ХНАДУ 2021», організований і проведений студентською радою нашого університету за підтримки постійних партнерів заходу і численних спонсорів.

Наші українські дівчата завжди були і є найкрасивішими та найталановитішими, з притаманними їм неповторною харизмою і розумом. Саме такими здібностями й наділені наші цьогорічні учасниці конкурсу, які гідно представили свої факультети: Ксенія Пасічник (АФ), Єлізавета Голик і Ліана Галицька (ДБФ), Анна Бражник і Адана Неумивайченко (МФ), Марія Кисляк і Дар'я Доценко (ФУБ), а також Аліна Лаврик і Анастасія Водка (ФТС).

Під час виконання різних конкурсних завдань дівчата дуже вишукано продемонстрували свою красу і грацію, притаманні їм таланти і високий рівень артистизму, від виступів яких численні глядачі були просто в захваті. Кожна з учасниць дійсно заслуговувала на перемогу в цьому феєричному конкурсі краси, але головну корону і звання «Міс ХНАДУ» отримала лише одна.

Після довгої дискусії члени неупередженого журі конкурсу все ж таки визначилися з переможницею та розподілили місця за номінаціями. Отже, титул «Міс глядацьких симпатій» здобула Адана Неумивайченко, другою Віце Міс стала Єлізавета Голик, титул «Перша Віце Міс» виборола Ліана Галицька.

А от пальму переможниці цьогорічного конкурсу талантів, розуму, краси і грації виборола Анастасія Водка, яка й стала Міс ХНАДУ 2021.

Тішить той факт, що усі, хто цього вечора завітав до клубу «Bolero», вкотре переконалися у безумовній істині: наші дівчата дійсно найпривабливіші, найталановитіші, найчарівніші та найвишуканіші.

Вітаємо наших красунь і дякуємо їм за участь у конкурсі, під час якого вони набули незабутній безцінний досвід майстерно-витонченого виходу на подіум такого рівня.

Олександра Безрідна,
голова студради ХНАДУ

❍ ХНАДУ СПОРТИВНИЙ

КІКБОКСИНГ

Нещодавно Харків вкотре став ареною великих спортивних подій, адже саме в нашому місті відбулися понад тисяча поєдинків у рамках Кубка України з кікбоксингу «ІСКА» серед дорослих та у Всеукраїнських змаганнях з кікбоксингу «ІСКА» серед юніорів, а також юнаків старшого і молодшого віку.

На цьогорічних змаганнях проходив відбір до збірної команди України до чемпіонату Світу 2022 та відкритого чемпіонату Німеччини, що відбувся у листопаді.

Загалом на рингу і трьох татамах змагалися 517 кікбоксерів із 17 регіонів України.

У цих змаганнях взяли участь і вихованці заслуженого тренера України, викладача кафедри ФВіС Олександра Романенка, які виступили дуже гідно. За результатами поєдинків перше місце виборов майстер спорту України Дмитро Шевцов (ФТС), а друге місце посів кандидат у майстри спорту Олександр Золотарьов (АФ).

Бажаємо і в подальшому таких же великих успіхів як нашим студентам, так і їхньому тренеру!

ТХЕКВОНДО

У листопаді в Сумах пройшов відкритий командний чемпіонат України з тхеквондо ВТФ, де взяли участь 11 чоловічих і 8 жіночих команд.

У складі другої чоловічої команди виступали студенти механічного факультету Олексій Котеліков і Денис Вороновський, які отримали срібло.

У складі першої жіночої команди взяла участь студентка першого курсу автомобільного факультету Катерина Циганкова, яка виборола золото.

Також у Сумах пройшли командні та особисті змагання з тхеквондо ВТФ серед юніорів, де взяв участь і отримав перемогу першокурсник механічного факультету Орхан Алієв.

Палко вітаємо наших спортсменів з високими результатами і бажаємо їм міцного здоров'я, великого натхнення та ще більших здобутків на спортивному олімпі!

ПЛАВАННЯ

У листопаді в олімпійському навчально-спортивному центрі «Акварена» Харкова відбувся чемпіонат України з плавання в категорії «Мастерс».

У складі команди спортивного клубу «Слобожанець», який у цьому чемпіонаті виборов перше місце серед клубів України, виступав і старший викладач кафедри ФВіС, майстер спорту А.І. Семенов.

У особистому заліку Андрія Івановича три перших та друге місце у відповідній віковій групі.

Бажаємо нашому викладачеві міцного здоров'я і таких же вдалих виступів на блакитних доріжках!

Наприкінці листопада у Харкові відбувся XV чемпіонат світу з військово-спортивного багатоборства (MSAC), за нагороди у якому боролися спортсмени з 27 країн світу.

БАГАТОБОРСТВО

У цьогорічному ювілейному чемпіонаті світу з військово-спортивного багатоборства у дисципліні «бойове двоборство» (стрільба та всестильовий бій) взяли участь понад 350 спортсменів з усієї планети.

Збірна України зусиллями 37 харківських борців та представників інших регіонів здобула 20 чемпіонських титулів, 18 срібних медалей та 20 бронзових нагород, посівши у загальному заліку перше місце.

Срібним призером цих змагань став студент дорожньо-будівельного факультету Данило Крикунов, якому ми щиро бажаємо великих успіхів у навчанні та ще більших здобутків у підкоренні спортивних височин.

СК «Автодорожник»

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80.

Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.

Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж 500 прим.

Зам. № 316/21 від 19.11.2021 р.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**

Коректура **Л.А. Пустовойтової**

Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**

Фото **О.М. Лісконог**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.